

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Det här verket har digitaliserats i ett samarbete mellan Litteraturbanken och universitetsbiblioteken i Göteborg, Lund, Umeå och Uppsala.

Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den tolkade texten kan innehålla fel.

Därför bör du visuellt jämföra den tolkade texten med de scannade bilderna för att avgöra vad som är riktigt.

Om du anser dig ha upphovsrätt till detta material, ber vi dig vänligen kontakta Göteborgs universitetsbibliotek.

The digitisation of this work is a collaboration between The Literature Bank and the university libraries in Gothenburg, Lund, Umeå and Uppsala.

All printed text is OCR processed into machine readable text. This means that you can search the document and copy its text. Older documents with print in poor condition can be hard to process and may contain errors. Compare the interpreted text visually to the scanned image to determine what is correct.

If you believe you own the copyright to this work, please contact the Gothenburg University Library.

GÖTEBORGS
UNIVERSITET

LUNDS
UNIVERSITET

UPPSALA
UNIVERSITET

162

Sjelsmördarens fästmö.

Skizze ur folklifvet i Norrköping
för 30 år sedan

af

C. U. B.

Preis: 35 öre.

Linköping,
Sjibor Sjellbergs boktryckeri, 1882.

Stichting van de

Stichting van de
Stichting van de

1870

1870

1870

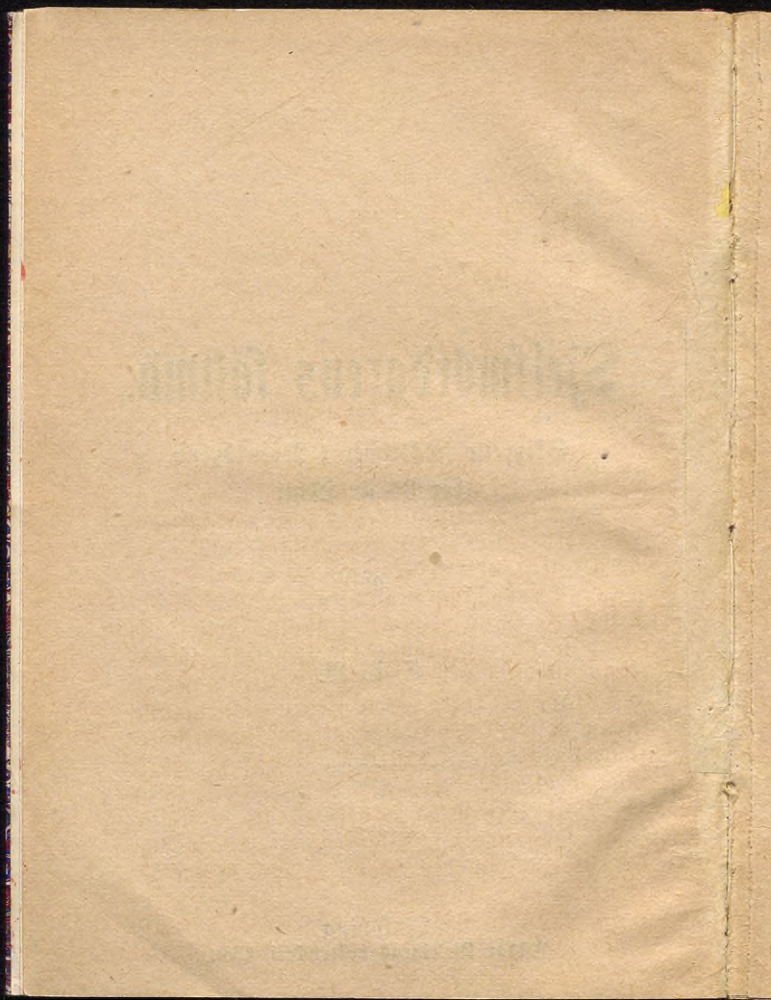
Sjelfmördarens fästmö.

Skizz ur folklifwet i Norrköping
för 30 år sedan

af

C. U. B.

Vinköping,
Isidor Kjellbergs boktryckeri, 1882.

Första Kapitlet.

Systrarnas hemligheter.

För omkring ett trettiotal år tillbaka en afton i slutet af Augusti månad, suto twenne unga flickor tillsammans i ett tarfligt rum på nedra botten i ett grönmåladt trähus wid hörnet af Handtwerkaregatan och Södra Skriftegatan. Den ena, som tycktes vara yngst, arbetade flitigt på en fruntimmerklädning, wid stenet af en tarflig oljelampa. Fotogénens tid war ännu icke kommen. Nålen slög flinkt genom det frasande tyget, förd af den lilla, gansta hwita handen, och den något upplastade öfverläppen och den kalla blicken i det djupt mörkblåa ögat förrådde, att ingen annan tanke sysselsatte det unga sinnet, än att så skyndsamt som möjligt kunna få arbetet färdigt och utbekomma den dertför betingade arbetslönen.

Den andra flickan, att döma efter ansigtstypen synbarligen syster till den förra, ehuru

dragen woro blekare och mera markerade än dennas, hade fällt sitt arbete i knät och bemödade sig ifrigt och omsorgsfullt att lugna ett spädt barn, som låg i en bredwid arbetsbordet stående wägga.

Den yngre kastade flere gånger en snabb, men hwarß blick på den äldre, lifsom wore hon otålig dertför att denna icke arbetade lika flitigt som hon, och föll denna blick på det gråtande barnet, så thättes den uttrycka misnöje och förakt. Den jemna pannan rynkades och man såg henne hårdt trycka tänder och läppar mot hwarandra.

Slutligen urbrast hon, utan att likwäl denna gång taga blicken från arbetet:

”Jag begriper icke, Fina, huru du för den wälsignade ungens skull kan oupphörligt försomma arbetet!”

”Goda Hilma, jag kan icke höra barnet gråta, utan att söka trösta och lugna det”, inwände Fina.

”Du hade kunnat afordera hort barnet, såsom mamma och flere rådt dig till”, återtog Hilma. ”Du har af fadern tillräckligt betalt och mera kan du få, om du will, så mycket wet jag.”

”Men du wet ock”, swarade Fina, ”hwad jag många gånger sagt både mamma och dig, att jag aldrig skulle ha hjerta att lemna ifrån mig mitt barn, och han har warit så snäll

mot mig, att jag icke med fog kan begära mera än jag får".

"Det wet jag wißt!" utbrast Hilma spottigt. "Han tackar dig bestämdt icke för sådant enfaldigt undseende. I ditt ställe skulle jag låta honom dyrt nog betala dertför, att jag förtiger hans namn och bär skammen ensam".

"Jag har lofwat honom tystlåtenhet och jag will hålla mitt ord", förklarade Zina.

"Jag tror likwäl", intwände Hilma hänfullt; "att du är så förtegen mera för din egen skull än för hans!"

Zina spratt till.

"Huru menar du?" frågade hon tveksamt.

"Selt enkelt att du icke will låta någon weta, att ditt barns fader är — gift!" svarade Hilma kallt; men den genomträngande blick hon från arbetet slungade på systern sade mer.

Blyghselns rodnad spred sig hastigt öfwer Zinas ansigte, hwilket hon sökte dölja i wågans luddar. Då hon åter wågade se upp mot systern, woro dennas drag lika orörliga som förut och hennes blickar fästade på arbetet.

"Huru, du wet då...?" började Zina.

"Jag wet allt, eller åtminstone tillräckligt för mitt behof", afbröt Hilma. "Will du att jag skall säga hans namn?"

Zina störtade upp och utropade, hopfnäpande händerna:

"Tig för himlens skull, Hilma, wägga rna funna hafwa öron. Jag har lidit och lider nog ändå af menniskornas elakhet för min swaghet, utan att de äfwen behöfwa weta detta!"

"De hade aldrig behöft weta något alls", gentog Hilma, "om du warit förständig. Han skulle wisligen för att dölja allt för sin hustru och hennes familj betalt så mycket du fordrat och litet till, det har jag sagt".

"Ja, det war dit du sthade nyf"! sade Fina. Men mitt barn"? tillade hon med en öm blick på waggan, der barnet nu åter lugnt slumrade.

Hilma såg icke ens upp; endast hennes läppar ryckte föraktligt. Fina återtog sitt arbete.

Efter en stund sade hon:

"Du talade nyf om, att jag bort handla förständigt; huru ämnar du göra? Jag kan icke neka till att det wore roligt att weta.

Och nu war det Finas blickar, som wore hwassa och genomträngande.

"Jag"! utropade Hilma med wäl spela d undran.

"Ja," swarade Fina, "hwarken mamma eller jag mistaga öf längre på ditt tillstånd".

Hilma hade blifwit alldeles blek; hon såg systern djupt i ansigtet och det hårda draget kring hennes mun framstod starkare än någonsin. Dessa olika uttryck wid en finnesrörelse, framkallad af närbeslägtade orsaker, betecknade

bätt
skap

jatt

"Du

inam

Må

en

kun

du

är

grän

bell

jäso

fjoll

best

eller

lem

göre

mer

när

huff

mig

har

till

Det

en

tagi

gan

bättre än allt annat de båda hustruarnas olika skaplynne.

Hilma jansade sig likväl genast och fortsatte sitt arbete med likgiltig min.

”Din hemlighet för min!” fortsfor Zina. ”Du har utspanat min och hela världen skall snart känna din och anställa sina jemförelser. Må du förråda mig! Mitt barns fader är en ung och wacker karl, och att han är gift kunde han ju möjligen hafwa dolt för mig. Men du är yngre än jag, och fabriksför Lindstedt är en gubbe, som närmar sig sextioalet, grånad, flintskallig och tandlös. Man skall beklaga mig, men man skall skratta åt dig såsom åt en fjolla”.

„Lindstedt är ungtkarl och jag är ingen fjolla såsom du behagar säga”, svarade Hilma beslutsamt. ”Hela världen skall så weta allt eller intet. Lindstedt har alltifrån det jag lemnade Mobergska flickskolan varit min wälgörare och nästan i faders ställe, Han har mera än en gång under dessa år i andras närvaro och äfwen i din kallat mig sin lilla hustru och sagt, att han skulle gifta sig med mig, om han icke wore för gammal, och jag har swarat honom, att åldern gör ingenting till saken, blott man tycker om hwarandra. Det har naturligtwis endast varit skämt, men en hwar skall tro mig, då jag säger att jag tagit det för allwar. Jag har således ett ganska tydligt äktenhetslöfte och Lindstedt

har att wälja emellan att antingen fullborða det, eller ock att jag inför werlden förbliwver hans, genom hans sweffulla ord bedragna, fästehwinna under hans lifstid, eller för det tredje att utan afseende på beswär och kostnader wara mig behjelpig att dölja allt, förstår du, Fina, allt"? Slöt hon med en brinnande blick på waggan.

"Hilma, du är förfärlig"! utbrast Fina med fasa. "Och du ämnar förelägga den gamle Gindstedt dessa wilkor"?

"Det har jag redan gjort"! svarade Hilma kort.

"Nåå"? frågade Fina, af förundran slappande arbetet i golfwet.

"Han will icke gista sig, och han will lifsa så wäl som jag undwika skandal; han har antagit det tredje wilkoret med förbehållen rätt för mig, att om något genom hans förwällande eller försummelse kommer i dagen, göra min rätt till lysning och giftermål gällande. Och då är jag fabriksfrö, Fina!" tillade hon med triumferande ton.

Fina hade upptagit sin sömnad, men satt med händerna sålda deröfwer i knäet. Hilma deremot sydde, som om föremålet för deras samtal varit det lifgiltigaste i werlden.

"Wid Gud", sade Fina slutligen, "jag skulle kunnat tro dig eller någon annan om så mycken berättande slughet! Och huru stolen i hära er åt för att hålla en sådan sak så hemlig, som du äftundar.?"

"Jag får, om ett par dagar ett bref",
upplyste Hilma, "hwari jag underrättas att
jag på fabrikör Lindstedts rekommendation
anmodas komma till patronessan Rehnflo
på Ruda i Schedewid socken för att under en
längre tid hjälpa henne med fömnad. Jag
swarar naturligtwis med ett tack samt an-
tagande och lemnar brefsivet åt Lindstedt, som
fortskaffar det enligt adress. Ett par dagar
derefter stickar han skjuts för att afhemta mig.
Till Schedewid kommer jag dock icke, utan
Lindstedt möter mig wid Mällby och för mig
till Sättra i Hellestad, der jag under ett an-
nat namn kommer att qwarstanna. Bref
till mig skola lemnas till Lindstedt, som stic-
kar dem till mig utan att taga något för
postportot".

Fina hade med öppen mun och widt uppspärrade ögon åhört detta tal.

"Och när i Herrans namn han J upp-
gjordt allt detta"? frågade hon, då Hilma
slutat.

"J dag på förmiddagen, då du tyckte att
jag war så länge borta"

"Jag skulle sannerligen behöft ett halfår
att uttänka det och minst lika lång tid för att
kunna föreskrifwa **honom** något sådant," ut-
brast Fina.

"Nåja", medgaf Hilma, "Lindstedt kände
mina willkor sedan flere weckor tillbaka, men
jag tyckte det drog ut på tiden och derför

fordrade jag bestämd uppgörelse i dag. Innan jul är jag tillbaka och då stola vi muntert som förr swänga om på balerna i Marcuska gården!"

Och i ett anfäll af hysterhet, så öfverensstämmande med hennes ålder, men lika stridande mot hennes förut kalla och beräkande sätt och det nyss förda samtålet, sprang hon upp från stolen, fattade i systern och hwirlade om med henne i yrande walstakt. Men dermed höll hon likwäl icke ut länge, innan hon slämtande kastade sig på soffan.

Fina satte sig åter wid sybordet.

"Sedan du nu sagt mig allt detta", sade hon betänksamt, "borde jag wisserligen förstå dig och att du har skäl att vara glad, och ändå förefaller det mig så underligt. Hvad skall Berg säga?" frågade hon hastigt, ombytande tankegång.

"Han kan ingenting hafwa att invända, att jag åtager mig arbete på landet, hvar till jag blifwit rekommenderad", svarade Hilma återtagande sin förra kalla ton, "och att jag kommer att vara borta någon tid, skall göra återseendet så mycket kärare för honom."

"Men om han får weta . . .", wille Fina invända.

"Han får ingenting weta," afgjorde Hilma, "lika litet som någon annan, ty såsom du sade: "din hemlighet för min"; och mamma wet icke mera än hon kunnat gissa sig till.

Om hon och derwid kommit sanningen på spåren, må hon wäl lika litet föra den till torgs om mig som om dig."

"Nå på wår tyftlåtenhet kan du lita," försäkrade Zina. Systerarne gåswo hwarandra en blick af inbördes förstånd och återtogu sina arbeten.

Andra Kapitlet.

En teaterrepresentation.

Man skref den 4 December 1850, en dato som i wift hänseende gjort epok i Norrköpings historia. Under nära twenne generationer hade det teaterälskande Norrköping haft sina högtidsstunder i den under årens tyngd och tidens tand alltmera dignande Thaliadandan wid Saltängstorget, hwilket sedan den af alla stadens samhällsklasser subskriberade bystens astäckning den 20 October 1849 blef kalladt Karl Johans torg. Denna lada, "uppförd under lagmannen Johan Swartz insende", hade likwäl för sin tid företett något owanligt och storartadt. Den icke blott upptog jemte ett i samma stil uppfördt ridhus eller manège en förut obebyggd plats i sou-

den af torget; den "lofwade äfwen" sade samtiden, "genom rymlig och pryddlig inrättning, allmänheten ett beqwämare nöje, och actörerne ett behagligare utrymme att wisa fina talanger. Också hufdes man ej litet öfwer det nya teaterhuset, hwilket man af artighet någon gång till och med kallade **Operahuset**". Nu hade det emellertid blifwit bosälligt och otidsenligt, och grofhandlaren Gustaf Eklund d. ä. hade i den dittillsvarande stadshusträdgården uppfört det nuwarande teaterhuset, hwilket den ofwännämnde sjerde December skulle inwigas.

Utsigten hade warit att denna inwigning skulle ske rohalt på Ostarsdagen, men hinder hade uppstått för direktör **Hesler**, som förhyrt teatern, att då insinna sig med sitt sällskap. Han war emellertid nu kommen och skaror af skådelystne strömmade in i det nya teaterhuset. Bland dessa woro äfwen de båda systerarna Hilma och Fina, den förra förd wid armen af en ung karl, kortare till wäxten än hon, hwilket han sökte ersätta med en owanligt hög cylinderhatt; derjemte war han mager och kunde snarare kallas ful än wacker. Det war Hilmas offentligt erkände fästman, boktryckerikonstförwandten Berg. Då hon några dagar förut återkommit till staden hade hon med några få ord skriftligen underättat honom derom och han, som icke wiste skönare manuskript till i werlden, hade tyft de pe-

tiga böfstäpverne och skyndat till henne, så snart hans tid medgaf. Han hade funnit henne blek och medtagen och på hans ifriga fråga efter orsaken dertill, hade hon svarat, i det hon omfamnade honom:

"Ack, älskade Berg, du kan icke tänka dig, huru försträcktligt tråkigt jag haft på landet! Arbete från bittida på morgonen till sent på qvällen, och hvad jag har längtat att få se och tala wid dig!"

"Jag försäkrar dig, Hilma", hade varit Bergs svar, att jag icke mindre längtat efter dig. Timmarne wid kasten woro ett himmelrike mot mina fristunder, då du ju icke fanns. Jag läste och omläste dina kärkomna bref och önskade jag fått ett om dagen. Jag besökte, ehuru både stormen hwen och det hållregnade, Ekbacken och andra ställen, der wi tillsammans tillbragt så många lyckliga stunder förliden sommar. Men du tänste blott skrattar åt mig som mina kamrater gjorde, när de kommo under fund dermed!"

"O nej", hade Hilma tröstande och med tjusande hängifvenhet svarat. "Mina enda högtidsstunder under hela denna långa tid woro de, då jag erhöll dina bref genom Lindstedt".

"Ja, det må jag säga att Lindstedt är en hedersgubbe", hade Berg derwid alvarsamt förklarad. "Han war alltid så wänlig och

artig mot mig, då jag kom med mina bref, huru ofta jag än beswärade honom".

Silma hade derwid wridit sitt ansigte mot hans azel för att dölja det uttryck af på samma gång hån och förlägenhet som hon kunnat känt utan att kunna undertrycka det och hon hade hwistat:

"Ja, men nu ega wi hwarandra åter"!

Och Berg hade jublande instämt:

"Ja, min älskade Silma, nu ega wi hwarandra åter och wi skola roa oss i winter af alla krafter". Och han hade med swindlande fröjd och hänrökning tryckt henne till sitt hjerta.

Spektakelbesöket war också början till den ferie af nöjen, han hoppades så njuta tillsammans med henne och wi återfinna dem i en af andra radens fondloger. Wåtom oss wid skenet från den stora kronan, — som wisserligen endast är en ring af oljelampor, ty gas fans ännu icke, men som likwäl kastade en för sin tid strålande belysning kring den nätta och prydliga teaterjalongen, som inför hwar och en företedde nyhetens behag — något närmare betrakta Silma. Hennes ansigte hade ingenting owanligt, utom det kalla, beräknande draget kring munnen, men det förhöjdes af det mörka håret, och i de djupblå ögonen och de swarta ögonbrynen låg denna om sagan om Silith påminnande tjusning, som gör mannen till qwinans slaf och på samma gång till hennes narr,

ware sig hon blickar med dufwoömhet, kärle-
kens glöd eller wredens blyt.

Wid Gilmas och Finas samt Bergs in-
träde i logen hade de funnit före sig en dam
af betydligt omfång, iförd en grann blomster-
prydd hatt, långa flocklika örhängen, en lj-
sande sjal och en grön och röd klädning, med
ett ord, företeende hela typen af en uppflädd,
wälsfödd piga. Berg helsade henne och hon
beswarade hans helsning med en så lofligt
tillgjordt, förnäm min, att det owilkorligen
framfallade ett leende i de båda flickor-
nas anleten. Men deröfwer syntes den wäl-
diga frun ondgöras; spännande sina sjögröna
ögon i dem slog hon en storartad knyck på
nacken och thuktas under hela representationen
hafwa blickar och tankar, ehuru af allt an-
nat än wälwilligt slag, endast för dem, och
icke gifwa synnerligt att på hwad som före-
gick på scenen.

Der hade emellertid den en wy af staden
föreställande ridån uppgått, och en af August
Blanche författad prolog, behandlande ställetz
och stundens betydelse och teaterns wigt som
bildningsmedel, hade föredragits och mycket
och wälsförtjent applåderats af den fullsatta
salongen. Derefter gafs "**Den bergtagna eller
Systerarna på Rinnekulle**", en bearbetning
af ett temligen puerilt danskt sagostådespel,
som kort förut gifwits af Oskar Anderssons
fällskap å gamla teatern, men nu till pu-

blifens förtjusning förhöjdes af maskineri, som der saknats. Till sagans njutbarhet bidrog äfwen Grewes deri inlagda musit. Det stora flertalet af publiken war hänryckt, "och det war wackert så". Fina hade tyckt sig finna en wiß likhet mellan den bergtagna och sin syster i den alla andra känslor döfwande åtrån efter penningar, och hwistade ett par ord till henne derom, hwilket Hilma endast beswarade med en spottig min och en blick på Berg, liksom hon welat beteckna att sådant icke kunde tillwitas henne, då hon till fästman tagit en person, hwilken icke egde något mera än sin arbetsförtjenst. Fina förstod hennes blick, men skakade på hufwudet; hon hade sina egna tankar om den saken. Hwistningen och blicken hade icke alldeles undgått den granna, feta damen.

Tredje Kapitlet.

Wifstantens offer.

Den feta frun, hwars namn war Berglin, höll mjölmagasin och ölförsäljning wid den del af Gamla Klädstugugatan, som då i dagligt tal kallades "Mjöllgatan", emedan

alla å torgdagarne från landet inkommande mjölkförsäljare och försäljerskor höllo der med sina stjutsar. Fru Berglin hade städse mycket att bestyra med andras angelägenheter och uppförande och kunde aldrig afhålla sig från att för enhwär, som hon kunde förmå att höra på, meddela sina tankar om huru illa den hade det, och huru orätt den gjorde. Och dessa meddelanden framställdes alltid på ett okonstladt, kraftfullt naturspråk.

Ej heller skydde hon att säga sina åsigter rätt i ansigtet på sina medmenniskor, men den som derwid wägade motsägelse eller, hwad som war ännu wärre, genom något slags bewisning wille ådagalägga hennes egenkap af lögnerska och bakdanteriska fick i henne en oblidelig dödsfiende. Unga, ogifta qwinnor hade i henne en sträng moralpredikant, ty hon wiste af egen erfarenhet, huru lätt unga flickor komma på willowägar och bidra till släktets förökelse, utan att derwid iakttaga den ordning kyrkan föreskrifwer, men om denna sin erfarenhet talade hon icke, huru talträngd hon eljes war om både likt och olikt, och ej heller tålde hon att höra talas derom. Men såsom förordnad — himlen wete af hwem — till sedlighetswaktersta ansåg hon sig äfwen böra öfwerwaka män, synnerligast de gifte, och städse framhållande sin egen man såsom ett träffande exempel på desses lättfinne och otrohet, drog hon aldrig i betänkande att för an-

dra hustrur framställa härresande bekrifningar öfver deras mäns wandel. Inom mångt äktenkap lyckades hon och att med sina skamliga förtydningar och osanningar stifta venighet. Här och der tog det likväl emot och man lät henne förstå att man icke wille weta af någon "äktenstapsdjeswul". Då sådant hände, bestärnade hon sig bitterligen och lät förstå, huru blind och olycklig den arme war, som på så otacksamt sätt afwisat hennes, af idel wälwilja och wänskap förestawade, uppläsningar.

Det leende, hwarmed Hilma helsat henne på spektaklet, harmade henne fortfarande och hon satte sig i sinnet att förändra henne och Berg från hwarandra, ehuru hon wiste huru innerligt Berg älskade Hilma. Hvilka qwal en sådan förändring derför skulle bereda Berg, kunde naturligtwis hennes råa själ ej fatta, Hilma hade hon ingen giltig anledning att uppsöka, men Berg, det wiste hon, skulle förre eller senare insinna sig hos henne.

En afton under följande wecka kom och Berg jemte några kamrater wid Östlund- och Berlinska tryckeriet, der han arbetade, och slogo sig ned på fru Berglins ölstuga. Han plögade i bland göra det, innan han gick till Hilma, emedan han wiste, att hon icke tog emot honom, innan hon slutat, hwad hon bestämdt såsom sitt arbetsbeting för dagen.

Det bästa ölet hade nyligen kommit "i swäng" och äfwen fallit wåre boktryckare synnerligen "på läppen".

Fru Berglin passade sjelf upp, men i dag war hon alldeles icke grann. En bomulls-klädning, hwilken "tiggde efter watten", som det heter, hängde fring hennes ytterligt mas-siwa och swällande lemmar, skorna woro ned-slippade, strumphälarne borta, och tid att twätta och kamma sig tycktes hon icke haft hwarken denna eller de närmast föregående dagarne. Just en inbjudande qwinna att fångsla en mans sinne wid sig! Hon kunde ej heller nog klandra andra som gingo snugga i sitt hem i hwardagslag och i detta fall åtminstone lesde hon, som hon lärde.

Utän att behöfwa synnerligt betänka sig, började hon:

"Nå, nu har herr Berg fått hem sin fåstmö igen"!

"Ja", svarade Berg och klunkade ur öl-glaset med en synnerligt belåten min i sitt magra, markerade ansigte.

"Herr Berg såg också så glad ut på spektaklet, så det gjorde en riktigt godt att se det; men mamsell Malmberg tycktes tänka på allt annat än herr Berg — och så blef och af-fallen hon är"!

"Hon har haft tråkigt derute på landet och fått arbeta från morgon till qväll", swa-

rade Berg i enlighet med den upplysning
Hilma gifwit honom.

"Mamsjell såg snarare ut som om hon ny-
ligen legat på sjuksängen", invände fru Berg-
lin. Hon hade gjort ett ögonblicks uppehåll
i sitt tal, som om hon varit på väg att säga
något annat, men wid närmare eftertanke,
ändrat sig.

Berg såg upp.

"Hilma har aldrig varit af den sorten",
sade han, "som då de blifwa rentwättade i
ansigtet skina som nysturade kopparkastruller".

Kamraterne sågo på fru Berglin och skrat-
tade.

Hon bet sig i läppen och svarade i lik-
giltig ton:

"Sådana der landtfärder kunna ibland
bleka äfwen de sagrafte rosor".

"Någon sådan erfarenhet har wäl fru
Berglin aldrig gjort"? frågade någon.

"Nej, Gud ware lof" svarade fru Berg-
lin och skakade på sitt tofwiga hår. "Jag har
alltid lefwat ärbart och anständigt".

"Jag will icke tro, uppbrusade Berg",
att någon kan säga något annat om Hilma
heller".

"Nej, Gubbewars! Herr Berg blir wäl
inte ond för att man talar om mamsjell
Malmberg. Det är wäl icke farligt heller.
Swar war det på landet, hon wistades, om
det tillåtes mig att fråga"? tillade hon.

"På Ruda i Schedewi! svarade Berg kort.
"Det var förmodligen fabriksför Lindstedt som skaffade dit mansjell Malmberg"? gissade hon.

Berg wille icke stöta sig med den giftiga qwinnan och kunde därför ej annat än sanningenligt svara:

"Ja"!

"Ja, den fabriksför Lindstedt"! utbrast fru Berglin. "Han har då alltid varit så omtänksam och artig mot mansjell Malmberg, att om jag wore i herr Bergs ställe skulle jag kunna tänka och tro både ett och annat".

Hon gick ut. Berg satt qwar betagen af en känsla af otrefnad, som han ej kunde förklara eller ens wille erkänna. Gifftet hade gjort sin werkan. Han såg kamraternas blickar på ett halft undrande, halft försmädligt sätt riktade på sig och han bröt laget samt skyndade bort. Han tog likwäl icke wägen till Hilma. Han wille först komma i jernwigt med sig sjelf. Han harmades öfwer, att han låtit fru Berglins giftiga uttryck inverka på sig. Han tyckte sig hafwa bort afwisa dem efter förtjenst, men hwad skulle han sagt, som icke hon skulle beswarat med ännu giftigare! Och ej heller hade han welat i kamraternas närvaro ingå i något försvar för sin älskade Hilma. Hon borde i allas ögon, liksom i hans egna, wara höjd öfwer hwarje misstänke, som kunde göra försvar behöfligt. Och lik-

wäl kunde han icke wärja sig för och afstaka det intryck, som de giftiga orden gjort på honom. Hilmas förhållande till Lindstedt hade äfwen ofta hos honom sjelf wäckt besynnerliga tankar, men han hade tillbakawisat dessa såsom alster af en, af hans innerliga kärlek till Hilma, framfallad barnslig swartsjuka, hwilken icke wille tillåta någon annan, icke ens en faderlig wän, att stå på förtrolig fot med henne, en swartsjuka som han likwäl alltid fött öfwerthysa sig sjelf wore både honom och ännu mera henne owärdig. Såret fanns likwäl och det hade med omild hand blifwit berördt af fru Berglin. Han kunde icke göra Hilma några frågor utan att sära henne, ty hwarje ord måste ju wara en misstanke. Och hwad wille han weta? Wid denna tanke kände han sitt hjerta sammankrympa. Om det antyddas förhållandet egde ringaste grund, så hade ju Hilma icke hållit honom för annat än en narr, som hon illslugt och beräkande dragit wid näsan och bedragit på hela hans lefnads lycka. Ty huru det nu än wore, så kände och insåg han, att han skulle blifwa djupt olycklig med henne, om den förfärliga misstanken förr eller senare skulle bekräfta sig. Han ryfste. Ju mera han fördjupade sig i dessa grubblerier, ju förfärligare framstälde sig nya sådana för honom. Nej, han måste till Hilma! Han wille se in i hennes ögon; hennes blickar, hennes handtryck-

ning kunde icke bedraga honom. Han älskade henne ju så outhärligt och hon hade ju så många gånger sagt honom, att hon älskade honom tillbaka.

Han stannade och såg sig omkring. Till sin förvåning fann han, att han stod utanför hennes port. Huru han kommit dit, wiste han icke, lika litet som han wiste, hwilka gator han passerat. Han mindes dock att han från fru Berglin tagit vägen åt Gamla torget. Han måste hafwa gått i ett slags krets-gång. Han gick in. Hilma hade redan en stund väntat honom och mottog honom med en vänlig förebräelse för att han dröjt så länge. Berg svarade undvikande och Hilma varseblef nu hans förvirrade och nedslagna utseende. Måhända anade hon instinktligt janna förhållandet och, icke tvefande att se faran i ögat, frågade hon ifrigt efter anledningen till hans nedslagenhet. Hilma war så hängifwen, så deltagande, att Berg icke nu kunde hafwa hjerta att nämna ett ord om fru Berglin och de af henne wäckta misstankarna. Hilmas ömhet hade ock redan kommit honom att till en del glömma dem, och då han nu påminste sig dem, tyckte han sig hafwa begått en swår förbrutelse mot den älskade, derigenom att han någonsin lyfnat till dem. Han slöt henne intill sig och sade, att han hade haft förtret wid arbetet under dagens lopp och att detta gjort honom "olustig", men nu wille han ej

mer tänka derpå. Hilma jagade smekande det sista molnet från hans panna och allt var glömdt. Han visste blott att han åter fatt wid' den älskades sida, smekte henne och smektes tillbaka, och ett par timmar försvunno som några minuter under gladt samspråk om hvarjehanda med de båda systerarna.

Fjerde Kapitlet.

Brytningen.

Det var subskriberad bal trettiondedagen 1851 i Markusta gården wid Södra Strömsgatan, arrangerad af der boende musikdirektör Klein. Subskriptionen var temligen genomfärdig, ty biljetter funnos att tillgå hos Klein för en hvar, som önskade köpa sådana, men balen var icke annonserad och dermed woro wederbörande sedlighetswaktare tillfredsstälde i den låga, men temligen rymliga salen, samlades på aftenen en skara hfter och danslysten ungdom "wid ljus och lampors sken". Äfwen Hilma war med. Hon dansade icke blott gerna, utan äfwen med passion. Berg

hade skaffat både henne och hennes syster biljetter, men Gina hade föredragit att stanna hemma. Silma hade därför lemnat den andre biljetten till en annan flicka för att få sällskap, men denna hade gett henne på båten för att i stället hålla sig till en splitter ny fästman, en klädeswärfware som hon lyckats förwärfwa wid ett dansnöje under melandagarne. Silma war således i det närmaste ensam, emedan Berg icke hörts af på hela dagen, ehuru han lofwat, att följa henne till balen. Detta generade eller bekymrade henne emellertid föga, ty hon wistte med sig sjelf att så fort det speltes upp till dans och hon gjorde ett slag mellan kawaljerernas skara woro hennes blickar nog att tjusa dem till att trängas om att bjuda upp henne. Westergren, då ännu ung, spelade jemte Klein sjelf, biträdd af ett par andra "solister", lifligt upp till dans, och ungdomen, sjelf räknande takt och turer, brydde sig föga om musiken blott den emellanåt wid de pauser, den sjelfwilligt gjorde, hörde något låta från det hörn der orkesteren war placerad, hwilket naturligtwis manade dem, att så snart den hade någorlunda andats ut, åter tråda dansen.

"Marckuska gården" har ock sin egendomliga historia. Landshöfdingen i Östergötland, grefwen och riddaren Axel Löwen hade nemligen fått i sitt hufwud att han härstammade från Lewi slägte och ansåg sig därför wara pligtig

att i kraft af sin förmåga wisa sig wälgörande mot Israels barn. Till detta ändamål skänkte han "å Grefsten, Ar efter wår Frälsares och Herres Jesu Kristi hugneliga födelse ett tusende, sjuhundrade och nittio den 24 dag i December månad" åt juden och handelsmannen Jakob Markus 2,000 riksdaler specie = 8,000 kr. med wilkor att denne dertför skulle inköpa dåwarande Westerbergsta gården i Norrköping, som sedan aldrig skulle få bebos af andre än judar och aldrig säljas eller förpantas, hwarjemte en koppartafla med en mängd språkcitater ur gamla och nya testamentet alltid skall finnas ohöjld i stora salen. Judarne hade dertstädes någon tid sin synagoga, men för att ega tillgångar till gårdens underhåll kunde första wilkoret icke i längden uppehållas, utan lägenheterna upplätos till eho det wara mände. Wid ett tillfälle, då gården war betydligt förfallen, wille Markus' arfwingar undandraga sig kostnaden för reparationer genom att sälja den, men detta tilläts, i enlighet med gästwobreswet, icke. En nödorstig reparation verkställdes och wid tiden för wår berättelse fanns frog i gården och tid efter annan plögade derinne förewisas marionett-teatrar, dmergar och underdjur eller andra "offentliga nöjen" af andra och lägre grader samt häler, och såsom redan är förtäljdt pägick en sådan nu som lifligast dertstädes.

En herre, uppsträckt i frack, stora "fader-mördare" och hög tupé hade bemärkt att Hilma befann sig utan kavaljer på balen och bemödade sig isfrigt att ersätta denna brist. Sedan han dansat med henne, tog han plats wid hennes sida och öppnade en konversation, som, eldad af ett par glas punsch, alltmera närmade sig isfrån kurtis till kärleksförklaring. Han försäkrade, att han stod ensam i werlden, att han flere gånger sett Hilma dels ute, dels på spektaklet och fattat allt mera tycke för henne, att han nu skattade sig lycklig att ha fått sammanträffa och dansa med henne och hoppades att hon icke missthyckte hans hyllning, ty förklarade han "kärlek måste man hafwa, om än aldrig så litet!"

Hans bemödanden tycktes honom icke illa upptagas och desto eldigare blef han i sina ansjättelser. Hilma uppmuntrade honom äfwen, likwäl mera med blicken och med tonen i sin röst, än med ord. Hon war allt för slug och försigtig att säga något, som på något sätt sedermera skulle kunna anöras mot henne såsom lättfinnigt och icke öfwerenstämmande med hennes förhållande till Berg. Men hon wille långt isfrån icke afwisa honom, emedan hon wiste att han war ogift och oberoende. Han war nemligen fadelmakaremästare och hette Guldt samt såsom han nyss sagt henne, fri och ledig till äktenkap när som helst. Och att blifwa gift så snart som möjligt måste na-

turligtvis vara hennes högsta önskan. Hon hade visserligen Bergs löfte, hvilket hon väl visste att hon skulle förmå honom att hålla, ehuru hon nogsam märkt att han icke på de senare veckorna visat samma hänförelse som förut, då talet fallit på bröllof, utan i stället betraktat henne med forfarande blickar, som om han velat skåda in i hennes hjäl. Hon hade då blickat honom ömt i ögat och frågat honom, hvarför han såg på henne "så der" och tjusad deraf, som alltid, hade han omfamnat och kyßt henne samt börjat tala om något annat. Utom detta beshinnerliga uppörande, som tycktes ställa hennes önskningsars mål längre in på framtiden, än hon wille afwakta, war det dock något för mera att blifwa en mästars fru, än en konstförwandts hustru. Och wid denna tanke log hon Guldt om möjligt ännu mera intagande än förut till mötes.

Hon hade dansat flere danser ester hvarandra med Guldt, då hon, just då en dans nyß slutat och Guldt förde henne tillbaka till hennes plats, kom att kasta blicken mot dörren. Der stod Berg, blek och med förwidna drag. Hilma helsade honom med en blick och lemnade Guldt under någon förewändning, hwarefter hon på en liten omwäg genom salen gick emot Berg. Denne kom henne häftigt till mötes, fattade hennes hand och sade med skälswande läppar:

"Jag önskar tala med dig, Hilma!"

"Det får du wist, min wän", swarade hon ofonstladt. "Swarsför har du dröjt så länge och hvarsför är du så upprörd?"

De gingo in i ett sidorum, togo plats wid ett bord och Berg började:

"Swar war det du wistades, då du i höftas war på landet?"

"Det wet du ju!"

"Ja, jag wet det nu, men på Ruda i Schedewi, som du uppgaf för mig, har du icke varit!"

"Hwad menar du?"

"Jag menar, hwad jag säger! Swar wistades du?"

"Ditt sätt att fråga är förolämpande", sade Hilma och gjorde min af att stiga upp.

"Nej, sitt qwar, Hilma!" sade Berg qwarhållande henne. "Du will icke swara mig. Nåväl, jag skall säga dig, att du icke någonfin varit i Schedewid utan uppehöll dig hela tiden wid Säter i Hellestad!"

Om en blirt från klar himmel oförmoddadt hade slagit ned för Hilmas fötter kunde hon icke blifwit mera uppskakad än hon blef wid dessa Bergs ord. Allt blodet wel från hennes anlete. Rösten, ja, sjelfwa andedrägten swel henne. Hennes hemlighet war således röjd. Männe den redan war i hwar mans mun, efter som Berg wiste den? Hon måste weta det för att derefter rätta sig, men för

att få weta det, war det nödwändigt att hon fansade sig.

"Din finnesrörelse förräder dig!" sade Berg med en bister min på sitt magra anlete.

"Min finnesrörelse förräder", svarade Hilma, som nu återwunnit någorlunda lugn "blott min förtrytelse öfwer din oförsynthet att wilja göra mig till lögnerska".

"Jag har ej heller welat tro det, men man har thwärr gifwit mig owedersägliga bewis, och jag wet allt, hör du, Hilma, allt.

Hilmas hjerta sammankrympte, men hon frågade med spott min:

"Och hwad skulle det wara för bewis? Hwad är det du wet?"

"Att du wid Sättra gifwit lifwet åt ett barn, till hwilket Gindstedt är fader?"

Genom hwad Berg redan sagt, war Hilma nu beredd och hon hwarcken wacklade eller blesnade. Röstn war endast något ofäker då hon frågade:

"Och hwem har regalerat dig med denna wackra historia?"

"Det är thwärr ingen historia", sade Berg, och hans röst war hes. "Jag har flere timmar wandrat omkring i blåsten och snöslasket för att söka intala mig, att allt wore en lögn, en ohygglig dröm, men förgäfw. Jag wille icke återse dig, och likwäl besann jag mig oupphörligt här utanför. Jag måste gå in för att af dig sjelf få det förfärliga

bekräftadt. Du frågar, huru jag wet det. Nåväl, redan ett par dagar efter nya teaterns inwigning, som du och jag bewistade, insinuerade fru Berglin, som satt i samma loge som wi och som har ölsförsäljning på "Stjernen" wid Mjölkgatan, något om att du skulle varit ute på landet i helt annat ändamål än sömnad. Jag fästade intet asseende wid hennes, såsom jag war öfwerlygad, lögnfulla anthydingar, men det gjorde mig ondt att någon wägade tänka och tala illa om dig, och dertför war jag så förwirrad, när jag kom till dig senare på qwällen. Jag war sedan icke inne på hennes ölstuga, förr än tredjedag jul. Hon kunde ej heller då afhålla sig från att hånfullt och illslugt yttra sig om dig, hwarjemte hon beklagade mig dertför att jag är din fästman. Jag sade henne att hon borde sköta sig och sina angelägenheter, att hon icke behöfde bekymra sig om dig hwarjemte jag undanbad mig hennes deltagande. Men detta stack henne och med en häftig swada wille hon låta mig förstå, att hon hatade lögn och bedrägeri och beklagade alla som woro offer dertför och att, om jag nu wore en sådan blind och döf stackare, så att jag hwarken wille eller kunde se, så skulle jag åtminstone höra, då hon sade mig, att du varit af Lindstedt inackorderad hos ett folk wid Sättra i Hällestad och der legat i barnsäng. Jag trodde jag skulle

sjunka genom golfwet wid att höra något sådant om dig, men jag erinrade mig ock att fru Berglin är känd som en lögnerska och bakdanteriska och jag sade henne det samt att sådana yttranden skulle kunna stå henne dyrt. Öwanligt fogligt svarade hon, att jag icke behöfde tro henne på hennes blotta ord, utan, om jag wille wänta några dagar, skulle hon skaffa bewis genom just de personer, hos hwilka du varit. Jag sade henne att sådana bewis hon kunde skaffa woro naturligtwis lika lögnaktiga, som hon sjelf och gick min wäg. När jag i estermiddag gick förbi för att gå till dig, stod hon i dörren, helsade och bad mig helt artigt stiga in, det wore bekanta derinne, som wille träffa mig. Jag gick in, men några bekanta såg jag icke, utan endast ett par qwinnor från landet. Fru Berglin började genast tala om din wistelse wid Sättra och sade att hos den ena qwinnan hade du bott och den andra wore hennes granne. Båda kände dig mycket wäl och woro beredda att med ed bekräfta fru Berglins ord, i händelse jag wille söka sak med henne för hwad hon sagt. Jag stod som en stackare och wiste hwarken hwad jag skulle säga eller göra. Jag tackade både fru Berglin och de tvenne bondqwinnorna för det beswär de haft, men sade dem, att jag likwäl wore öfwerthygad, att de mistagit sig på person, hwarester jag gick. Någon sådan öfwerthygelse hade jag, tywärr, icke.

Jag kunde icke gå till dig, utan jag har drifwit staden omkring under förfärliga qwal. Men, Hilma, huru har du kunnat på ett sådant sätt swika och bedraga mig?" slöt Berg med rörd stämning.

Hilma hade under hela detta långa tal suttit orörlig, endast barmens häfswande förädde de känslor och tankar, som rasade inom henne. Då Berg slutat, steg hon upp, stälde sig stolt framför honom och sade i ämmt ton:

"Då du kan sätta tro till en sådan, af tvenne sjwallerjuka och lögnaktiga qvinnor hopsatt historia, mera än till mig, så bewisar det att du icke älskar mig och att en förbindelse öf emellan är omöjlig, emedan den skulle bliwa ohälig för öf båda. Berg, det är slut, slut för ewigt, farwäl!

Hon helsade honom med en lätt böjning på hufwudet och gick ut i danssalen.

Berg satt qwar som träffad af åskan. Hilmas uppförande förwirrade honom. Denna brytning, som han wäl hört förutse, kom likwäl alldeles oförmodadt öfwer honom. Han hade wäntat att Hilma gråtande och dignande af blngsel skulle erkänna sitt fel för honom. Och han hade varit beredd att förlåta henne, ty han älskade henne ju så öfwer allt i werlden, att han icke kunde tänka sig lifwet möjligt utan henne. Och nu hade hon i stället stolt nekaf till allt och, kallt, nästan förakt-

ligt, wändt honom ryggen! Att hon kunde göra det, bewisade honom blott, att hon aldrig älskat honom, och ju tydligare detta framstod inför honom, desto mer led han.

Raglande, likt en drucken, steg han upp och fattade sin hatt, men han dröjde litwäl. War det då äfwen sannt, hwad fru Berglin också sagt honom, att hans Silma, hwilken alltid syntz som en förkroppsligad engel från höjden, jaknade alla ädlare känslor, och endast hade åträ att samla penningar, lika godt huru, och att blifwa gift, lika godt med hwem. Men han hade ju icke sagt att han wille gifta sig med henne och litwäl hade hon brutit med honom "för ewigt", hade hon sagt.

Hans tankar förwirrades. Han wacklade ut i danssalen och kom just lagom för att se Silma glad och skämtande som om intet hade händt ställa sig upp till fransäs, wid sidan af den honom endast till namn och utseende bekante Guldt. Berg kände ett stygn genom sitt hjerta och han störtade, besinningslös, ut i natten.

Femte Kapitlet.

Den förstjutne.

Guldt ledsagade Hilma hem från balen. Hon bodde icke längre tillsammans med systern, utan hos en enkefru wid Orangerigränd. Fina, som sett Berg både då han kom och gick till balen, hade frågat Hilma om orsaken till den sinnesrörelse han tydligen röjt. Hilma hade svarat undvikande, att Berg hade af några förklenande och nedrigt bakdantande utliranden, som ölstuqusförestånderskan fält om henne, låtit förmå sig att uppträda så brutalt och järande, att hon, såsom hon sade, "wisat honom wintervägen" och, tillade hon, "nu wille hon icke widare weta af eller höra talas om honom".

I allmänhet iakttog Hilma numera nästan ännu större förbehållsamhet² gent emot systern, än tillföre. Så hade Hilma, då systern kort efter hennes hemkomst från landet frå-

gat efter hennes barn, icke welat uppgifwa hvarken om det war gosse eller flicka eller hwar det fanns, utan endast sagt att det wore i goda händer, samt tillagt, liksom nu om Berg, att hon icke vidare wille weta eller höra talas om det". Systern och modern hade likwäl icke welat  tn jas dermed, utan upprepade gånger förnyat sina frågor, blandade med förmaningar att hon icke så onaturligt skulle öfwergifwa barnet. De hade likwäl icke lyckats beweka henne till mera  ppenhjertighet och modersk rlet, utan Hilma hade i stället helt enkelt flyttat ifrån dem.

Wägen från Markuska gården till Saltängen togs naturligtwis öfwer Oskar Fredriks bro, hwilken, blifwen färdig 1837 med en kostnad af 123,813 kronor 52 öre,  fwerstigande det ursprungliga kostnadsförslaget med 18,813 kronor 58 öre, ännu stod sig ganska godt och icke fått den starka lust för att "j tta sig", som den sedermera wifat. Gatubelysningen och gatul ggningen war det deremot högst k ent best ldt med, i det ännu hvarken gasbelysning eller trottoarer funnos, men de båda unga woro i likhet med öfrige norrb pingsbor icke wana wid bättre och de woro f r öfrigt f r mycket upptagna af hwarandra och äfwen af sina egna tankar för att fästa sig wid w glaget, blott de kunde w gleda sig. Ung kunde Suldt icke egentligen kallas, ty han war omkring trettiofem  r, men f r Hilma

var han ju alltid yngre än Sindstedt och söga äldre än Berg, hvarjemte han såg mycket bättre ut och hela astoneu wisat sig långt mera treflig och språkjam, än Berg någonsin varit. Hilma fröjdade sig öfwer att finna en ny friare, just i samma ögonblick hon afwisade den förre, hwilket ju måste uppväcka alla hennes väninnors stora afund. Guldt å sin sida tänkte, att det skulle för honom bliwa rätt både ståtligt och trefligt att på baler och promenader så föra med sig en "stilig" flicka; så hade han uppfattat Hilma från första ögonblicket. Något annat systemål hade han tillswidare icke med den hyllning han egnade henne, och emedan hon ju endast war jömmerska, trodde han det wara nog för henne, att han bekostade de nöjen, hwari de gemensamt komme att deltaga, och att hon skulle wara tacksam dertför. Hilma anade instinktligt något ditåt af det oöfswärade sätt hwarpå han talade om det intryk hon gjort på honom och det tycke han derigenom fattat för henne, men hon tänkte att då ju detta intryk och detta tycke funnes, så bleswe det hennes sak att leda båda derhän, att det bure af till fullerstolen och hon således bleswe gift och — försörjd.

Desja ömsesidiga tankar återipeglades och i den konversation de förde under den långa wandringen. Guldt war skämtande, satiriskt, icke stonande sig sjelf och ehuru blott en handt-

verkare saknade han icke en wiß förmåga att lägga sina ord så, att de tycktes säga mera, än hwad de verkligt inneburo. Hilma lyssnade uppmärksamt, lög emot honom wid hans infall, svarade honom alltid i en ton af värma och hängifwenhet, sölkande sålunda användanda hela sin tjusningsförmåga på honom, allt under det hon förtroendesfullt stödde sig wid hans arm.

Båda trodde sig emellertid hafwa gjort en god början för att winna sina systemål, och då de wid Hilmas port togo godnatt af hwarandra, stodo de redan på så förtrolig fot, att det skedde med en lyß och löftet att träffas följande tisdags afton. Hilma skyndade upp, emedan hon wid hörnet af Slottsgatan trott sig se en skugga, som liknade Berg, och Guldt tog wägen tillbaka mot Norra Strömsgatan, utan att hafwa bemärkt skuggan. Men skuggan war verklighet. Han hade irrat omkring sedan han lemnat balen, men nu kom han försent för att träffa henne och söka ännu en gång beweka henne. Den smula förstånd han ännu hade qwar åslades misserligen att säga honom, det hwarje försök skulle wara fåfängt att röra detta stenhjerta, ty att hon egde ett sådant, stod bland allt wirrwarret i hans sinne redigt för honom, men just denna finnesoreda förmådde honom att, twertemot förståndets, tywärr allt swagare stämma, ännu hoppas — hwad wiste han icke

sjelf, men han wille se och tala med henne. I detjamna han wet om hörnet, hade han sett Guldt aflägsna sig och han styndade fram till porten, men Hilma war redan förswunnen och han wiste att, om han bultade på hos henne, skulle han blifwa mottagen af hennes wärdinna, som sannolikt utan krus skulle afwisa honom wid denna tid på dygnet. Han irrade dertför fram och tillbaka utanför porten, obeslutsam — nästan omedweten. Först den på morgonen tilltagande kölden twang honom att gå hem.

Guldt hade wandrat hemåt, försänkt i tankar. Hans sjelfförtroende wille icke rätt stå honom bi, huru lysande den eröfring han trodde sig gjort på balen än syntes honom, och huru stolt han än önskade wara deröfwer. Det war något inom honom, som sade, att det war snarare han som blifwit eröfrad, eller åtminstone på wäg att blifwa det. Han kände redan, att han borde wara på sin wakt att icke blifwa snärjd i denna unga knapt tjugoåriga, till utseendet ofsyldiga och äfwen af ryktet otadlade qwinnas nät. Men å andra sidan wille sinnena intala honom att just i detta nät icke förefunnnes någon fara, utan att han just derinne skulle finna lycka och sällhet.

Förståndet fortfor likwäl att hwissta, att det icke war parti egal i det att å hennes fida icke ingick någon annan känsla än berät-

ningen af egen fördel och att det således skulle vara ensamt han som förlorade, om han låte snärja sig. Men han wunne ju henne? Wisserligen! Men wore det en winst, som förtjenade, att han för densamma borde lemna sig bunden både till händer och fötter, utan att röna motsvarande verklig hängiswenhet. Nej, hans sjelstillit sade honom att sådan skulle han wäl vara i stånd att winna hos henne, och skulle det ej lyckas, så wille han derförutom icke gå längre, än att han kunde när som helst draga sig tillbaka. Han wille vara på sin wakt och i öfrigt låta den närmaste framtiden bestämma allt. Under dessa funderingar hade han hunnit till sin bostad wid Hospitalsgatan och, ingen wän af långt grubblande, hade han snart hunnit till kojs och inom kort somnat.

Berg sof långt mindre lugnt. Sedan naturen tagit ut sin rätt genom ett par timmars dwala på morgonen, störtade han upp, och hans första tanke war att begifwa sig till Hilma. Han war ännu iflädd samma kläder, som han begagnat föregående natten, men wåta och nedstänkta, hwarjemte hans utwäskade anlete och vordnade hår gäfwö honom ett ganska obehagligt utseende. Synligtwis mötte han i dörren en gosse, som frågade om herr Berg wore sjuk, efter som han uteblifwit från trappetriet, hwarjemte gossen icke kunde återhålla sin förundran öfwer Bergs besyn-

nerliga utseende. Denne sansade sig nu något. Arbetet wågade han ej försumma. Han undskyldbe sig med ett litet illamående och lofwade inställa sig. Då gossen gått, ömsade han kläder, och stod werkligen efter en stund wid kasten. Brytningen på balen war redan känd bland kamraterne genom en som bewistat densamma och de hade warit redo att skämta med Berg deröfwer, men dennes sorgsna, lidande utseende beröfwade skämtet desß udd och de åtnöjde sig med att sinsemellan citera sådana tröstegrunder som "werlden, tywärr, är af qwinnor full" med mera dyligt, men som dels gick förloradt på Berg, dels ökade hans qwal, ty för honom sans ju i hela wida werlden icke mera än en qwinna och hon hade bortstött honom. Då qwällen kom, gick han att söka Hilma i hennes bostad, men fick det besked, att hon ej war hemma. Han begaf sig då till hennes syster, men äfwen der sans hon icke.

Så wankade han denna och mången annan qwäll som en hamn mellan Handtwerkargatan och Orangerigränden till desß natten och tröttheten twingo honom att begifwa sig hem. Swila och sömn kunde han litwäl aldrig finna utan den yttersta utmattning, eller någon gång, på uppmaning eller inbjudning af en wän, genom rusets inflytande, men qwalen dagen derpå bleswo honom endast så mycket olidigare och han förkastade

åter detta medel. Hilma wiste alltid att med den största flughet undgå honom wid hans många och upprepade försök att finna henne och de bref, han skref till henne, fulla af ödmjukhet och bönfällan, kärlek och förtwiflan, beswarade hon icke.

Slutligen en torsdagsafton, halfannan vecka efter den ödesdigra balen hade han lemnat sitt arbete tidigare än wanligt och lyckades derigenom öfverrumpla Hilma hos hennes syster. Wid hans åsyn skiftade hon färg, men då hon wände sitt bleka anlete mot honom röjde sig deri och i hennes blytrande ögon under de sammandragna, swarta ögonbrynnen endast köld och förtrytelse. Han såg det och darrade. Han glömde derwid allt hwad han under den ewighet af dagar och nätter, som förflutit sedan de skildes, öfvertänkt att wid sammanträffandet säga henne och han förmädde endast framstamma:

“Utskade Hilma, får jag tala med dig”?

Hilmas röst lät sträf och fränstötande då hon svarade:

“Wi hafwa ingenting att säga hwarandra!”

Hon undwef med affigt det fordna forna förtroliga du.

“Men Hilma”, widtog Berg, “jag kan icke lefwa utan dig. Haf medlidande med mig! Återgif mig din kärlek och jag skall alltid förblifwa din trogne, undergifne slaf!”

“Tala icke så der omanligt”, svarade

Hilma i samma sträfwä ton. "Det öde menniskan framkallar bör hon också vara beredd att värdigt bära. Det är icke jag, som framkallat brytningen mellan oss, men jag är heller icke nog karaktärslös att, sedan den en gång kommit, rygga tillbaka. Det flydda kommer icke åter och hvad som skett kan icke ändras."

"Men, Hilma", sade Berg bönsällande. "jag wille ju icke någon brytning. Allt kan ju åter bliwä som förr. Jag älskar dig mera innerligt än någonsin!"

Hilma teg.

"War förjontlig, Hilma!" fortsfor Berg. "Stöter du mig nu åter ifrån dig, så wet jag, wid Gud, icke hwad jag gör. Det må komma på ditt ansvar!"

"En hwar får sjelf swara för sina gerningar!" swarade Hilma kallt och gick ut genom en dörr, som Berg wistte ledde till köket. Han hörde henne rigla denna dörr. Han wacklade ut och sökte från förstugan intomma i köket, men äfwen denna dörr war stängd. Han gick ut på gatan. Hilma måtte sörja efter hans aflägsnande hafwa åter ingått i den af sybordslampan upplysta kammaren, ty, då han gick förbi könstret, såg han henne stå wid sybordet innansför detta. Han stannade, knäppte bedjande ihop händerna och försökte göra sig hörd genom de dubbla rutorna. Men Hilma lät sädä knäpt bemärka honom, utan nedfällde

rullgardinen. Berg wandrade än med påskyndade, än åter med tunga, dröjande steg nedåt Dalen och uppför Wester Storgata, ut genom Wester tull, der han försvann i qvällens mörker.

Den natten återkom Berg icke till sin bostad och dagen derpå infann han sig icke å tryckeriet. Anställda förfrågningar och förskningar af hans wänner, och sådana egde han, ty han war känd som wänfast och redbar, lemnade ingen upplysning om hans wistelseort eller öde. Han war förswunnen.

Sjette Kapitlet.

Maka.

Guldt hade gett alla funderingar på båtten. Han litade på sin goda lycka och trodde sitt hjerta tillräckligt brandförsäkradt, för att icke låta fånga sig af blott ett par wackra ögon och ett intagande sätt. Trygg i denna öfvertygelse begaf han sig i segerglad förtröstan och i bästa hopp wid den aftalade tiden till Saltängen, der Hilma war honom till mötes

redan i Orangerigränden. Medan den gamle friaren ännu gick och spökade — han hade redan sökt henne twenne gånger aftenen förut och en gång wid middagen samma dag, men af Hilmas wärdinna, som af denna medelst en uteslutande till Bergs försång i mörka färger utförd historia underrättats om brötningen, afwisats med det besked att hon ej war hemma antingen hon war det eller ej — wille hon icke för den goda frun presentera den nye, för än hon war desto mera säker på honom. Hon helsade honom gladt och wänligt och hennes fätt och ton woro så ofkonstlade, att hans sjelfförtroende steg minst ett par tum.

Han bjöd henne armen, som hon mottog.

"Hwärt gå wi?" frågade Huldt.

"Hwärt herr Huldt will!" swarade Hilma i samma ofkonstlade ton, hon antagit.

"Tack för förtroendet, Hilma!" swarade Huldt. "Jag skall försöka wisa mig wärdig att wara den ledande principen."

Det rådande mörkret dolde Hilmas min wid dessa ord, men hon låtsade söka stöd af hans arm i det de gingo den knageliga, is-lupna Strömögatan framåt mot Oskar Fredriks bro. De talade om balen, om orkestern, hwari Huldt trott sig hafwa funnit åtminstone en musikanter, som icke tycktes förstå det instrument, som blifwit satt i hans hand, hwartill Hilma genmälte att hon söga brödde

sig om musiken blott hon fick dansa. Detta svar väckte Guldts undran och han frågade:

“Kan Hilma dansa utan musik?”

“Ja, svarade hon, blott jag får höra anslaget till den dans, som skall bli, så är det nog. Man hör för öfrigt ingenting af musiken, utom då man står stilla”.

Detta yttrande förefom Guldt temligen andefattigt och han tänkte för sig sjelf: “Har hon lika litet sinne för sång, läsning och andra vackra saker, så är hon verkligan tarfligt utrustad på hjernans vägnar. Återstår att se hurudan hon är på hjertats”. Han gaf dock icke lust åt denna tanke, men hon thöftes annat den, th hon svarade sedan med mera försigtighet, då han började tala om musik, om teater, om romaner, poesi och dylikt. Han thöftes genom läsning hafwa inhämtat åtskilligt Hilma förde likwäl samtalen snart åter till balen, i det hon gjorde Guldt frågor om ett par vis-a-viser de haft i fransjäsien. Guldt lemnade genast literaturen, hwari han fördjupat sig och började tala om äfwen andra personer som varit tillstädes. Han väntade att hon skulle nämna något om Berg, som han sett både komma och gå och hwars långa samtal med henne och upprörda utseende förundrat honom. Han hade tillföre sett dem tillsammans och hört Berg nämna såsom hennes förklarade fästman, men då hon iakttog fullkomlig tystnad i detta hänseende, för-

attade han att fråga henne derom. Att denna förtegenhet hade sin grund blott och bart i hjertlöshet wille han ej tro, utan antog, att hon icke haft så synnerligt tycke för denne ex-officio-fästman och nu icke vidare wille låtsa om honom, sedan hon lärt känna Guldt, ett antagande, som naturligtwis smickrade denne.

Under detta samspråk hade de passerat Tyska torget och den dåwarande Gångspången af träd, af hwilken under högt wattenstånd ett tiotal år senare strömmen bortförde ett stort stycke och illa ramponerade det öfriga. Stockkonjervatismen fick sedermera i anledning deraf tillfälle att fira en af sina "lysjande" segrar, i det densamma, för hwilken "Gångspången" war lösen, grundligt stukade den förståndiga minoriteten som på detta ställe önskade en förbro öfwer strömmen.

Wåra båda promenerande hade likwäl icke tänkt på hwarken det ena eller det andra; de hade kommit öfwer strömmen och det war dem nog. Klokan war ungefär 7 och Hilma, som wiste att Berg wid denna tid slutade sitt arbete och war öfwerlygad att han genast skulle begifwa sig till Saltängen, men hade ingen lust att möta honom, hade med nöje funnit Guldt taga af från Tyska torget. Wid Garfwaregatan hade han tagit af till höger och wid Gustawianska barnhuset åter åt höger, allt under fortsatt samtal. Hilma undrade hwart det skulle bära af, ty hon trodde sig

märka att Guldt hade ett bestämdt mål i sikten, men hon kunde icke utfundera hwilket. Först då de stodo i nya teaterns förstuga och han bad henne stiga upp för trapporna till andra raden war det henne klart hwart han syftat och hon kunde icke alldeles dölja sin öfverraskning och glädje. Guldt tycktes icke blifwa någon knubblare på nöjen, då han bjöd på spektaklet midt i weckan!

Gejleriska sällskapets sejour fortfor ännu men dess repertoar och utförande af densamma war sådant att drammen wanligen slog öfwer i det ömfliga och komedien i det löjliga. Guldt war icke i sinnesstämning att sentera någotdera. Då Hilma märkte detta och emedan hon trott sig sinna, att han förstod sig på sådant, wille hon ej genom att egna synnerlig uppmärksamhet åt scenen, wisa sig enfaldigare än han. De woro ensamme i logen i den temligen glest besatta salongen och kunde således obehindradt fortfatta sitt samspråk. Han föreslog henne bland annat att de skulle falla hwarandra du, hwartill hon mycket blygt swarade, att hon ej wiste om hon wågade; de woro ju ännu så litet bekanta. Men han försäkrade att det förefom honom som om de kändt hwarandra i årtal och frågade huruvida det icke äfwen syntes henne wara på samma sätt. Hon gaf honom en af sina mest strålande blickar, hwarpå hon nedflog ögonen med ett jakande uttryck. Dermed

förklarade Guldt dustkapet afgjordt, och skulle det efter spektaklets slut beseglas med en tyß.

Under aftenens lopp glömde sig Hilma likväl wid ett tillfälle, måhända med affigt, och sade "herr" Guldt, då denne genast dömdo henne att derfor böta med en tyß, hwilken, äfwen den, skulle gäldas efter spektaklets slut. Hilma gief skämtande in derpå och bad om förlåtelse för sin misßägning med förätran, att det icke skulle hända mera, hwartill Guldt i komiskt myndig ton, som war honom helt olikt och kom Hilma att helt förundrad blicka honom i ansigtet, sade:

"Jag skall försöka hafwa öfwerseende med dig!"

Men då hon såg hans skalkaktiga blick, log äfwen hon. Måhända hon ett ögonblick befarat att han liksom hon hade wifit en yta, som icke war den rätta.

Då de lemnade spektaklet föreflog Guldt Hilma att följa honom hem och der intaga en enkel supé sådan han på ungtarlswis kunde prestera, men hon wägrade bestämdt under åberopande af att det icke passade och i en ton som om hon fruktade för en okänd fara.

Guldt war hänryckt, ehuru han beklagade sig öfwer att hon ej hade förtroende till honom. Någon restaurant fanns då ej i staden, der ett par älskande kunde obeswäradt intaga en måltid och för Guldt

var ej annat att göra, än att följa Hilma till hennes bostad. Under vägen talade han i sin iswer om huru innerligt och oföränderligt han älskade henne och att han ewigt skulle bliwa henne trogen, så att då de skulle skiljas slog Hilma armarne om hans hals, bethgade honom sin genkärlek och att hon wore willig att bliwa hans maka, om det så wore Herrans wilja.

Guldt spratt till. "Maka!" Hon, sömmerstan! Hvad hade han då sagt, som kunde föranleda henne att med detta ord wilja binda honom wid sig? Men han kände att han borde swara något i samma stil, th, så märkt det än war, såg han hennes ögon, på samma gång forskande och tjuvande, fästade på sitt ansigte. Han kunde icke motstå denna blick, och i det han slöt henne intill sig, förnyade han sitt löfte om ewig kärlek och trohet. Detta tycktes tillfredsställa henne och efter en stunds smekningar och kyssar åtskiljdes de för att träffas följande fredag.

Guldt hade den wanen, att, när han war ensam, tala halshögt för sig sjelt, Han gjorde så nu äfwen, der han gick fram längs den ishöljda Saltängsallén.

"Maka!" mumlade han. "Anfäcka, skulle jag icke kunna slippa för bättre köp? Nå, må göra! Jag skulle ju möjligen kunna få en sämre! Hon så gerna som någon annan! Han hejdade sig. "Hwad war detta för en

tanke? Är jag då verkligen redan fast? Ja, jag tror det! Fördömt dunt! Svarföre tillbaka-
visade jag icke det fatala ordet? Men jag hade
ju icke hjerta vertill, då jag såg in i hennes un-
derbart sköna ögon! Om jag yttrat mig blott
ditåt, så hade hon stött mig ifrån sig och
skyndat bort. Jag såg det på allwaret kring
hennes mun, och jag hade icke mera fått återse
henne. Nå wäl, skulle det hafwa varit någon
förlust? Sannolikt icke för henne; hon skulle
lita kallfjinnigt låta mig löpa, liksom Berg,
om hvars tillwaro hon icke tycktes ega en
tanke, mycket mindre ord. Men för mig?
Förståndet säger nej. Men hjertat? Bah,
mitt hjerta måtte wäl icke säga något annat
heller! Jo men, gör det så! Besitta och re-
gera! Jag känner att om jag nu skulle för-
lora Hilma . . . Nå, hwad då? Må jag se fan-
ningen i ögat, för att icke bedraga mig sjelf!
Nå, jag måste då bekänna, att det skulle göra
mig ondt, att jag skulle sakna henne. Efter
trenne dagars bekantskap? Ja, så är det!
Hon har snärjt mig i sitt nät, utan att jag
rätt wet, huru det tillgått. Men jag will
icke ha ondt, jag will icke känna saknadens
smärta. — Kors hwad jag är romantiskt
stämb i aften: — Nå, må jag hålla ut
så länge, förståndet tager wäl ut sin rätt
men talar det till hennes fördel. då, så . . .
Ger Gud dag, så ger han råd, kommer ju,
går han af!"

Guldt hade nu hunnit öfver bron. Wid Schuberts hörn halkade han och war nära att falla omfull.

"För tunnor tusan!" utbrast han, då han åter stod stadigt på fötterna. "Jag mottager jär-tecknet. Hade icke snön "gått åf" här, så hade jag icke lupit fara att stupa öfverända!"

Han vek af till wenster och gick in på schweizeriet i den då så kallade s. d. Eggesta gården, numera tillhörig målaren P. A. Larsson. Detta schweizeri innehades då af konditor M. Lewin, och war talrikt besökt, icke minst dertför, att han för tillfället hade hos sig engagerat ett tarachimjällskap, som kallade sig "Hildesheimer-Musikföreningen", bestående af tvenne herrar och fem damer under ansörande af en direktör W. Lemke.

Då Guldt inkom woro musik och sång i full gång icke blott på estraden, utan äfwen bland den lifwade publiken, som med röst och fötter, käppar, glas och stedar instämde i melodien. Det war slutnumret för astoneu, ty flockan war nära elstwa och det war naturligt att förtjusningen skulle så dags wara drifwen till sin högsta höjd och ådagaläggas på bästa och bullersammaste sätt. "Konserteru", om den så skall kallas, slöts med stormande ap-låder, bravorop och stampningar, juft då Guldt tog sig första klunken af sin tobby och ögonblicket derefter presenterade en af de sköna från estraden en tallrik under hans näsa.

Hon bar långa lockar af det slag, som kallades korkstrusvar, blommor och koral-
ler samt djupt urringad och högt uppskrö-
vad klädning och hade nyß å estraden åda-
galagt stor färdighet att "komma ut med
b'na". Guldt betraktade henne med samma
min som om han haft för sig en häst, åt hvil-
ken han skulle göra en ny sele med dito
grimma. Men detta, lika mycket som den
kopparserskillning han lade på hennes tallrik,
förtröt den sköna och hon wände honom ryg-
gen, mumlande på tyska något, som wißt icke
war en tackfägelse. Guldt tyckte dock att hwad
han hört af musiken icke ens war wärdt, hwad
han gifwit. Det togs nemligen den tiden
ingen inträdesafgift till sådana musikaliska
aftonunderhållningar, utan efter hwarje num-
mer gjordes på oswan beskrifna sätt en skörd
bland publiken af den bland "chimisjorna"
som mest stod i beß ynnest eller haft första
stämman och de lifligaste evolutionerna i det
jenast utförda numret.

Sällskapet hade emellertid aftågat, en del
af publiken litaså, cigarr-röken började sking-
ras och då Guldt såg sig omkring, upptäckte
han ett par wänner, handtwerkare lifsom han,
i ett hörn. Han flyttade sig till dem och efter
en stunds samspråk om hwarjehanda följdes
de åt derifrån. På Tyska Torget sade de
hwarandra god natt och gingo en hwar hem
till sitt.

Sjunde Kapitlet.

Forstning.

Följande söndag woro Huldt och Hilma åter på spektaklet. Under en mellanakt nedgick Huldt i restaurationen å första raden. Någon slog honom ber på axeln. Han wände sig om och framför honom stod hans wän och granne, byggmästaren Sandström, som wänligt räckte honom handen i det han sade:

"God aften bror! Jag gratulerar dig till den wackra fästnön, du skaffat dig!"

"Ack, du dumme stomakare!" utbrast Huldt, som icke wille erkänna fästnönskapet för sig sjelf och ännu mindre för någon annan och nu för att swara sin wän något citerade en fras, som han nyss hört från scenen: "Lätom oss dricka ett glas!" tillade han.

"Ja, för! Jag skall gerna klinga med dig för tomtebo-lycka", fortsfor Sandström, utan att fästa sig wid citatet. "Men, huru

fan", fortsfor han, "har du fått tag i Hilma Malmberg? Det har ju länge varit fråga om att hon skulle gifta sig med en boktryckare!"

"Jag hittade henne på en bal i Markuska gården i söndags och tog vara på henne tills vidare", svarade Huldt skrattande.

Sandström instämde.

"Jaja, bara tills vidare", upprepade han. "Men dermed lär hon ej låta sig nöja, om jag känner hennes skaplynne rätt. Hon vill partout gifta sig, det syns nog på henne".

Huldt medgaf inom sig att han redan kommit i erfarenhet deraf, men han svarade:

"Det vilja ju alla flickor! Men så de det ock?" tillade han gäckande.

"Ahnej, det är nog sant", medgaf Sandström. "Var ej Berg på balen?" frågade han.

"Jo, han kom och hade ett långt samtal med Hilma och både då han kom och gick, såg han förargad och ohängd ut."

"Ja, jag wet, att det är slut mellan dem", sade Sandström. "Mamsell Malmberg har väl sagt dig orsaken?"

"Hilma har icke en gång nämt Bergs namn och ej heller har jag brytt mig om att göra henne några frågor. Hvad wet du om saken?"

"Jo, genom min hustru, som är bekant med hennes mor, madam Malmberg", be-

rättade Sandström, "har jag hört, att fru Berglin, som har öfstuga på "Sjernan" wid Njölfgatan. — Känner du henne?" tillade han afbrutande.

"Ja, jag har varit derinne ett par gånger. Det är ju en tjock, othymplig kätting!"

"Alldeles riktigt!" bekräftade Sandström. "Nå, hon lär hafwa berättat Berg något för hans kästmös rykte förklenligt, som han tagit för kontant sanning och uppträdt med för henne på ett sådant sätt, att hon utan barmhertighet gaf honom korgen. Och nu förjer han som er stackare och springer och söker henne för att bedja henne om förlåtelse, men hittills har hon hållit sig undan för honom. Det är besynnerligt, att hon icke sagt något derom! Annar du heller icke fråga henne?"

"Nej", svarade Huldt allvarsam. "Af två skäl. Det ena är, att om en ung qwinna will tala, så gör hon det utan alla frågor, men will hon det icke, så tager ingen något ur henne. Och för det andra: Will icke Hilma fjelsmant wisa mig förtroende, så är ej heller jag skyldig henne något sådant".

"Du har rätt!" instämde Sandström. "Men det ringer, aften börjar. Dräffas wi något widare i aften?"

"Om du har lust, så gå till Lewins, när du går härifrån", svarade Huldt. "Så snart jag "läst af" Hilma, kommer jag efter".

Guldt hade för detta samtals skull glömt att köpa konfekt åt Hilma, som därför visade honom en trumpen min, då han åter tog plats bredvid henne. Han gaf dock föga att derpå, utan tyktes egna hela sin uppmärksamhet åt scenen. Men ehuru hans blickar woro riktade ditåt, woro likväl hans tankar upptagna af annat och han såg som i ett kaos de uppslupet tänkta tabläerna ur Blanchés lustspel "1846 och 1946" der Bautaftenii rol likväl spelades af sjelfwe Fredrik Deland, hwilken det lyckats Hebler adjungera med sig för att upphjelpa affärerna. Guldt endast grubblade, på hwad Sandström berättat och på Hilmas enwisa tyfnad såväl derom som äfwen i andra hänseenden. Hennes lefnads saga kunde wisseligen icke hafwa warit synnerligen widlyftig, men just därför kunde hon hafwa så mycket mindre att förtiga, och likväl! Han wände sig från scenen för att betrakta henne. Men hennes blick mötte hans och han kände sig genast så betagen, att han skulle warit beredd att på stället sjunka till hennes fötter och att bedja om tillgift för sina tankar. Han tryckte warmt hennes hand, men ehuru strålarne från hennes ögon liksom magnetiskt strömmade in i hans innersta, kände han ingen tryckning tillbaka. Han wände sig åter mot scenen. Det war något demoniskt i hennes wäsen, för hwilket han i sansade ögonblick häfwade tillbaka, men likväl eller kanske just

derför älskade han henne och han wiste nu med sig sjelf att inför hennes blick war han hennes slaf. Wid lugnare eftertanke kom han likwäl ihog jagan om skogsfrun, huruledes den, som kan komma bakom henne, icke mera kan ansättas af hennes trollkonster. Han log, men beslöt likwäl att wid tillfälle besöka fru Berglins ölstuga och söka slå sig i samspråk med den wärda frun. Wåhända hennes talträngdhet kunde upplysa honom om något. Fråga wille han likwäl icke, det stred nu en gång mot hans natur. Men hwarför teg Hilma, om saken förhölle sig så enkel och så till hennes favör, som Sandström berättat? Denna fråga stälde han till sig sjelf många gånger både denna afton och de följande dagarne.

Torsdagen i samma wecka klockan ungefär 6 på aftonen klef Guldt in hos fru Berglin. Han hade dröjt så länge, återhållen af en slags hemlig fruktan att få höra någon minst jagdt obehaglig hemlighet aflöjas. Detta hade han likwäl icke welat erkänna för sig sjelf, utan undstulde sig med, att han icke hade något ärende åt den trakten. Men i afton förde hans wäg honom owillkorligen förbi "Stjerrnan och om han icke wille wara en stackare i sina egna ögon, så måste han nu gå dit in, "det må bära eller brista", som man säger.

Då han inkom satt Berg jemte ett par andra personer, hwilka Guldt antog wara

deunes arbetskamrater wid ett bord, men wid åsynen af Guldt rusade han upp, grep en hatt och wille skynda mot dörren. En af de andre tillropade honom:

"Stopp Berg, du tar min hatt! Här är din!"

Den tillropade hejdade sig så mycket, ätt han tillryckte sig den hatt, wännen räckte honom, hwarpå han störtade ut. Han war magrare än någonsin och såg helt förvirrad ut.

Wännerna sågo menande på Guldt och på hwarandra. Den ene sade:

"Stackars Berg!"

"Ja han är werkligen ätt beklaga", medgaf den andre. "Han är ju rent af som om han wore kollarig!"

"Wist är han det. Jag undrar hwart han nu skulle "skala i wäg?"

Fru Berglin, som serverade Guldt det öl han requirerat, och som sett Bergs utfärd sade nu till de samtalande:

"Se för Guds skull efter herr Berg och tag wara på honom; han gör sig bestämdt till slut icke det rätta. Jag tyckte ätt han i afton såg nästan farligare ut än wanligt".

"Det kan fru Berglin ha rätt uti", sade den ene. "Kom", fortsfor han, wänd till kamraten, "så skola wi se efter, hwart han tog wägen".

De togo fina hattar och gingo.

Guldt tyckte ätt hwad han sett och hört

war så kuriöst, att det wäl kunde tillåtas honom en fråga, som han och stälde till fru Berglin.

"Hvem war den herrn, som sprang så brådt, då jag kom och som de andre herrarne nu gingo för att taga reda på?"

"Det war en konstförwandt hos Östlund och Berling", svarade fru Berglin och såg derwid på Huldt på ett sätt som kom denne att förmoda, det hon trodde sig känna honom. Han insåg och att så många redan sett honom i Hilmas sällskap, att hans förhållande till henne icke kunde vara obekant i ett sådant "sawallerhål", som han hört "Stjernan" omtalas vara. "En hyggelig och ordentlig karl", fortfor hon, "som sannerligen är alldeles för god att gå och grubbla sig förderwad för en fliakslängas skull."

"Han såg verkligen underlig ut!" instämde Huldt.

"Han är aldeles tofig", bekräftade fru Berglin, som nu fick upp språklådan. "Jag har många gånger jagt honom, att han bör taga sitt förstånd till fånga och att han får tacka Gud, att han blef fri ifrån henne, ty han är mycket för god åt henne, som jag alltid säger, men han är alldeles oesterrättlig."

"Det är eljes blott i romanerne, som folk brukar blifwa "tofiga i hufwudet" af kärlek, men i verkligheten är det mindre wanligt", sade Huldt.

"Ja, och för en lyflica". widtog fru Berglin åter, "ett lättfärdigt stycke, som swikit och bedragit honom på det gemenaste sätt och som då han wille föreställa henne, huru orätt hon gjorde, gaf honom korgen. Och nu hänger hon efter en sal'makare, som hon förmodligen hast förut i tyfthet efter det med ens blifwit så hett, som det lär wara. Men det lär väl inte heller räcka så länge, när han får weta —"

Det stramlade i klockan på dörren till mjölmagasinet och fru Berglin wältade sig ditut. Guldt sökte staswa sig till en förnuftig mening af hwad hon sagt, men det wille icke gå. Att han stod på förtrolig fot med Silma war sanning och att det gått öfverrasfande rasft, måste han medgifwa. Att han deremot warit bekant med henne före trettondags balen war osanning, ty han kände då ännu knappt med wißhet hennes tillnamn, ehuru han sett och talat wid samt äfwen dansat med henne. Men hwad war det som skulle göra slut på glädjen när han singe weta det? Sannolikt något lögnfullt käringsqwaller liksom det förra!

"Nej, det här blef jag lika slug på!" mumlade han. "När man will söka uppläsning hos rantkäringar, då får man just ärendet uträttadt. Silma är hos sin syster i afton och wäntar mig, att jag skall konvojera henne till Saltängen. Jag har intet skäl att låta henne wänta onödigtwis."

Han skamlade med glaset mot buteljen och en piga inkom och mottog betalning för ölet. Han gick, rätt nöjd att slippa återse fru Berglin. Då han kom till hörnet af Sandtmerkaregatan, såg han Berg skynta förbi. Det anade honom att denne varit hos Hilma. Han ämnade ropa an honom, men innan han fick klart för sig, hvad han skulle säga honom, hade han försvunnit i mörkret nedåt Dalen.

"Nå, har han varit der, så får jag väl weta det!" tänkte han halshögt och fortsatte sin väg.

Hilma mottog honom med denna till hängifwenhet gränssande wänlighet och denna afmätta värma, som äro så tjugusande hos en ung flicka, emedan de förråda en hängifwenhet och en värma, som hennes qwinliga instinkt säger henne att hon icke helt och hållet bör lägga i dagen. Hilma spelade denna rol så väl, att den nu som alltid kom Guldt att glömma allt annat. Han trodde sig och efter besöket hos fru Berglin icke hafwa något att komma ihog eller tänka på rörande Hilma, utom hennes kärlek till honom, ty att han egde denna hel och ofskrymd, derom war han öfwerthygad, kanske mest därför att han wille wara det. Hvad han deremot glömd, war den anstrykning af werldserfarenhet, han trodde sig ega och den sarkastiska ton, han eljes på grund deraf plägade antaga om menniskor och

känslor, icke derwid stonande sig sjelf, då han icke fann sig wekt och elegifft ständ. Han war det likwäl nu och hängaf sig obetingadt derät. Hilma såg och hörde det och hon triumferade öfwer sin seger. Men han waktade sig att låtsä derom; hon fullföljde blott sin antagna rol, wäl wetande, att hon derigenom skulle göra segern fullständig. Icke ens den omständigheten, att hon icke sade något om Bergs besök, förmådde sätta en droppa malört till hans hänsörelses bågare, ty han trodde att Berg äfwen nu likt så många gånger på Saltängen, hwilket war honom bekant, nöjt sig med att en stund patrullera utanföör, och då han icke fick se någon skymt af Hilma, åter lunka wädan.

Atttonde Kapitlet.

Begravnings-konsekten.

Det war hal å Himmestadlund Karlsdagen. Sedan Karlsbalerne å stadshuset med den af hwarje renhårig "Ullander" — och renhårig är ju hwarje sådan liksom all ull sedan den blifwit plyst och strubblad — asgudade konung Karl Johans fränfälle upphört, hade folket tillæg-

fig dem och dansade oförtrutet till den hädangångne prohibitionskonungens minne. Det hade icke lika lätt och kallsinnt glömt honom som de rike och mäktige, hvilka likväl fördat de bästa och mesta frukterna af de omgärdande frankor, utom hvilka han stängde det fria utbytet och det fria arbetet. Ett muntrationsråd, som samtiden likväl föga senterade och efterwerlden förgätit, hade gripit tillfället i flykten och, såsom nämnt är, arrangerat bal i Himmelstadsunds brunnsalong. Han utlofwade god regementsmusik samt konfettlotteri. Inträdesafgiften war billig: 16 skilling banko = 50 öre för dam och 24 skilling banko = 75 öre för herre. Det ena med det andra kunde icke förfela att draga publik och skaror af danslystne sågos och wid 8-tiden på aftonen tåga ut genom de så kallade "snurrorna", twenne wändkors, som strax bortom begravningsplatsen stängde wägen för åkande, ett arrangement, hwars anledning och ändamål ingen lika litet då som nu kände eller kunde fatta.

Wädret war herrligt, luften stjernklar, källden blott ett par grader, wäglaget godt genom den några dagar förut fallna snön, som lemnat ett ypperligt slädföre.

Guldt hade skyndat att invitera Hilma till balen, så snart han erhållit kännedom om densamma, hwilket, ehuru den icke war annonserad, likväl snart gått som en löpeld fring

staden. Hilma hade tackfamt mottagit in-
viten. Hon hade väntat den, emedan hon
wiste af tillställningen förr än han, men icke
låtjat derom för honom. Klokan 8 på afto-
nen höll sjelfwe åkareältermannen Anderssons
bästa släda, körd af ältermannen, som war
Gulbts kund, i egen person, uti Drangeri-
gränden. En stund senare nedkommo Guldt
och Hilma och togo plats i slädan och så bar
det af på det klingande föret uppför Slotts-
gatan och ut genom Norr tull. Komne till
Himmelstalund, funno de redan före sig en
ganfka talrik publik församlad i salongen,
der det sannolikt gått allt för sparsamt till
wid eldningen, hwarför och många bland
fruntimren ännu behöllo ytterplaggen på sig.
De, som så hastwa kunde, drucko té, hwilket
jemte winer och öl med mera serverades, hwar-
emot spirituosa ej fanns att tillgå. Försig-
tigtwis hade och derför en och annan kaval-
jer till sin och sina wänners tjenst medtagit
ett quantum punsch eller måhända äfwen en
flaska bränwin, och det war dessa medförda
förråd, som wanligen frampå natten eldade
sinnena till dessa mer eller mindre hårdhändta
"gurgel", för hwilka balerna wid Himmelstad-
lund woro wida bekanta. Guldt wille likwäl
icke afwakta detta esterspel, utan, ehuru gläd-
jen skulle räcka till klokan fyra på morgonen,
hade han tillsagt Andersson att hemta kl. 1.

Måhända hade han också någon annan affigt med denna tidiga återfärd till staden.

Emellertid hade den utlofvade regementsmusiken som dock bestod af blott ett par harmonister, jemte tre à 4 allmänt bekanta "amatörer" på klarinett och viol, spelat upp till första walsen, ytterplaggen hade förswunnit och man dansade af hjertans lust, lika mycket för dansens skull som för att hålla sig warm. Litet emellan anlände allt flere danslystne från staden och wid elfwatiden war publiken så talarik att en fransäs endast med swårighet kunde ordnas. Klöckan tolf försiggick konfektslottet, till hwilket en hwar jemte inträdesbiljetter erhållit en lott. Wid dragningen föllo på Hilmas del några karameller i swart papper samt ett kors. Hilma kunde icke återhålla sin till misnöje gränsande undran öfwer baltillställarens eller sockerbagarens taktlöshet att utdela sådant på en bal.

"Det är Bergs begravningskonfekt!" hwi-skade en wäninna till henne nog högt att höras af de närmast stående. Men Hilma slungade på talarinnan en så fruktanswärd blick, att denna ändrade taktik och med deltagande ton, men med skadeglädje i hjertat öfwer att kunna med ett träffande hugg gälda den blick, hon fått, tillade: "Du wet kanske icke att de hittat honom i dag?"

Hilma tänkte på hans förswinnande efter deras sista samtal och gissade meningen i

wäninnans ord, men hon frågade likwäl i så ofkonstlad, nyfiken ton, som hon kunde antaga:

"Hittat? Swad menar du?"

"Jo, de hafwa hittat honom i strömmen wid Korsnagen! Jag hörde det i Gryt och jag har talt med en som war med, när de togo upp honom".

Hade berättarinnan och hennes wäninnor wäntat att så städa en sådan scen som wänligen plägar röja finnesrörelse, så blefwo de swikna i sin förhoppning. Silma war genom hennes första ord beredd på hugget och hon parerade det med orörligt ansigte och öppen blick. Wäninnan hade äfwen talat tillräckligt länge för att hon skalle återfå sitt wälde öfwer rösten, hwilkendet kände hon, för ett ögonblick wille swika henne och kunde utan märkbart lång besinning med fullkomligt naturligt tonsfall swara:

"Han är så mycket mer att beklaga, om han icke kommit dit af wåda".

Det spelades upp till galopp, hwilken dans war ganska lämplig både för dem som woro belättna med och dem, som funnit sig lurade på konfekten.

En kavaljer, som redan uppbjudit Silma till denna dans instälde sig skyndsamt och Silma följde honom leende och obestwärad, glad att komma ifrån widare förklaringar med de, såsom han allt för wäl wiste, allde-

les icke skonamma wäninnorna. Men Hilma dansade denna gång illa. Icke dertför att hon kände något medlidande med sjelfmördaren eller någon ånger öfwer det som bragt honom derhän, det war endast förtrytelse, som förtyngde hennes steg. Nu kunde hon förklara de besynnerliga och nyfikna blickar, som riktades på henne wid hennes ankomst och de hwiftande samtal, hwars föremål hon nogsam märkt sig wara, och detta förtröt henne lika mycket som att händelsen icke varit henne bekant innan hon for till balen. I så fall hade hon stannat hemma, och i sin harm kramade hon sin kavaljers hand så hårdt, att han helt förundrad betraktade henne. Hilma lugnade sig likwäl strax och ursäktade sig med att hon fått kramp i handen.

Då galoppen war slut uppsökte Hilma Guldt, fattade hans arm och började med honom en promenad i salongen. Han tyktes gripa tillfället i flykten för att säga henne något, hwarpå han länge grundat, men hwarpå hon icke tyktes wilja ingå, ty hennes utseende och åtbörder röjde förlägenhet, twefan, nästan affslag. Guldt blef deremot allt ifrigare i sina föreställningar och försäkringar och sade slutligen:

"Jag swär dig, Hilma, att jag icke skall träda dig en hårsmån närmare, än du sjelf will tillåta!"

I detta ögonblick wisade sig åkareål-

dermannen Andersson i dörren och Hilma och Huldt skyndade att taga farmål af wänninnor och wänner, upplysande dem, att den betingade släden wäntade. Huldts wänner tyckte det wara alldeles för tidigt, men då det nu icke kunde hjälpas, wille de icke skiljas från honom "utan tårar". Punschörlagen framkommo och först sedan Huldt gjort bested för sig ett par gånger, slapp han ifrån dem och kom ut till den i släden redan wäntande Hilma. Det bar af mot staden. Hilma hade måhända aldrig så belåten lemnat en bal och aldrig hade hon tänkt att en åkare skulle så snart henne wara en räddande engel som Andersson denna natt. Den kalla lusten följagade punschängorna ur Huldts hjerna lika hastigt som de uppstego deri, och han höljde under färdens Hilmas händer med tussar för att värma dem, sade han, ty de woro kalla och Hilma skylde detta på kölden, men hon talade i en så egendomlig ton att Huldt gerna önskat se hennes ansigte, hwilket likwäl det skyddande floret hindrade.

På Karl Johans torg lät Huldt släden hålla och steg jemte Hilma derur, uppgiswande för Andersson att de wille tillryggalägga den återstående wägen till fots, "emedan mamsell frös om fötterna". Det war för öfrigt så wacker och stjernklart, att en sådan liten promenad icke kunde blifwa otrefsig, hwartill Andersson log skalkattigt och jade:

Nionde Kapitlet.

Guldt's monologer.

Följande morgon ännu i gryningen sågs Guldt wandra fram och tillbaka i sitt httre rum, som tillika utgjorde hans werkstad, försänkt i djupa tankar, hwilkas art stundom förråddes af en ganska häftig sinnesrörelse. Som wanligt gaf han fina tankar luft i halfhögt frammumlade ord:

"Det war då ingen bestal! Det är en dämon, som förstår att bedraga med ofskuldiga blickar och jungfruliga later! Blinde stolle, som låtit mig bedåras deraf! Man säger att kärleken gör blind, men är jag då wäl den ende som trott på hennes ofskuld? Ha, det är en dålig tröst att icke hafwa varit ensam i fåtunnigheten! Och är det kärlek, jag känner för henne? Ja, jag älskar henne, kanske häftigare än någonsin, ehuru jag nu wet, hwad hon så sticlligt fördolt för allas blickar. Ha, nu förstår jag den, som står wid det bru-

fande wattenfallets brant och, ehuru kännande faran, likwäl låter deraf locka sig att störta ned i djupet! Jag trodde en gång att blott jag komme bakom trollet, jag skulle wara undanryckt deß tjusning. Men nej! Jag känner Gilmas hemlighet och likwäl... Men älskar jag henne i detta ords rätta mening? Nej, jag hatar henne! Jag skulle wilja tillintetgöra henne med min passions glöd, för att kånhända sedan i ewighet ångra hwad jag gjort! Ha ha, ha! Jag pratar ju så högtrawande som en halffull rimsnidare, det är endast rimslut som fattas. Jag ger fan rim, blott jag funne reson i detta kaos! War det detta den der sqwallermadan Berglinstån antyhde, då hon sade att något skulle komma mig att öfwergiftwa Gilma, så snart jag finge weta det? War det detta något, hwilket efter hwad Bergström sade, Berg fått weta af Berglinstån, som kom honom att bryta med Gilma? Men hwarför tog han då "watten öfwer hufwudet? Måhända har Gilma med ord förnekat sanningen inför honom, liksom hon med sin tystnad förnekar den inför mig, och måhända han sedan war nog swag att tro, det Gilma blifwit beljugen och att blifwa ångerköpt wid tanken att han förhaftat sig samt att till sist råka i förtwiflan, då han fann att jag intagit hans plats? Swag! Om man ännu i går sagt mig detta och Gilma förnekat det, så hade jag trott henne obetingadt

och wid hennes fötter bönsfallit om förlåtelse för att jag låtit sådant tal komma inför hennes öron! Är jag icke swagare än han, jag som nu wet allt, men likwäl tvekar att säga henne det och hwad ännu wärre är, häfwar för att förlora henne! Förbannelsje! Men om nu Berg kunde taga denna historia så hästigt, så war han naturligtwis lika ofunnig som jag ännu är, om hwem som warit och är den sannskuldige. Det är en vomkullstötelig sanning, att qwinnan förmår bättre tåga med egna hemligheter än med andras. Spelar hon måhända sin rol med denne man, denne hemlige älskare, ännu bakom min rygg lika som hon sannolikt gjort bakom Bergs? Hu då! Denna tanke skulle kunna göra mig lika galen, som han war, om icke ännu wärre! Wisste hon i går om Bergs öde? Jag wisste det, men det war, ej min sak, att tala derom, då hon aldrig för mig låtsat om, att han ens någonsin funnits till. Fick hon weta det på balen? Jag såg på affstånd wid ett tillfälle, då hon samtalade med ett par andra flickor, hennes ögon ljunga och hennes anlete antaga detta uttryck af hårdhet, som är så egendomligt wid hennes finnesrörelser och tillika så demoniskt. Men ögonblicket derefter swafwade hon i en brusande galopp. Hwad hade flickorna sagt henne? Om jag frågat henne derom, skulle hon antingen hafwa swarat mig på detta henne wanliga sätt, som gör

widare frågor omöjliga; eller ock skulle hon obeswäradt sagdt mig en lögn och wisat sig högeligen förtörnad, om jag ej trott henne. Och hwad skall nu ske? I natt har jag gifwit Hilma ett fullständigt och högtidligt löfte om ättenskap, men är jag wäl skyldig att hålla det efter den upptäckt jag sedan gjorde? Nej, och owilkorligen nej! Af en maka eger maken rätt till förtroende, men Hilma synes ej i ringaste mån tillmätta mig denna rätt. Men jag skall måhända ändå hålla det; jag måste inför mig sjelf medgifwa, att hon redan dertill gjort mig tillräckligt till sin slaf, till sin narr. Man har ju ock exempel på mången fallen öwinna, som af tacksamhet mot den man, som upprättat henne, blifwit en god maka. Men Hilma blifwer endast på tvenne villkor min maka! Hon skall icke fordra det förre, än jag anser tiden wara inne och hon skall innan det ouppmanad tillstå allt för mig. Jag will tåligt afwakta, tills så sker och söka på bästa sätt lotsa mig fram genom de skär och bränningar hennes tjuskraft och min egen swaghet kunnat uppställa. Sker det icke, nå, då blifwer det tids nog att draga sig tillbaka och jag will hoppas att jag skall wara nog karl för min hatt att kunna göra det, och det på ett sätt, att man hwarken skall häna eller beklaga mig. Jag fördrager intetdera!

Det hade emellertid blifwit full dag.

Guldots arbetare instälde sig. Den ene tog sig friheten att bjuda sin mästarare snus ur en stor näswardosa eller j. k. snusäsja. Guldt tog en dugtig pris, snusade, nös liksom till en bekräftelse på sina senaste ord, gick derpå till sitt arbetsbord och började arbeta med en iswer som om ingen Hilma funnits till i hela wida werlden, utan endast hästar, och att han inom möjligaste korta tid skulle göra seldon åt dem alla.

Februari månad hade förflutit. Wid sin Hilmas sida glömde Guldt allt annat både det förflutna och hwad komma skulle. Han lesde då endast i och för sin kärlek till henne. Blistwen ensam deremot, återkom städse hans förtrytelse, öfwer hwad han kallade hennes inbundenhet. Han förbannade den stund, han fäst sig wid henne och han beslöt mera än en gång att icke vidare återse henne. Men då den aftalade timman kom, slängde han det gröna boyförklädet under bordet, klädde sig och skyndade till Hilmas möte. Och hon wisade sig städse som en huld och hängiswen fästmö, men wäntade han något förtroende, någon öppenhet från hennes sida, så såg han sig oupphörligt beswiken och detta fortsfor att störa hans lugn och grumla hans lycka.

Då Guldt en aften kom till Hilma, satt hon, flitigt arbetande wid sitt sybord. Hon mottog honom med någon förundran öfwer den tidiga timman för hans besök, men ömt och

wänligt som alltid. Han kände genast sitt mod försvinna och mera nedslagen än han wille erkänna för sig sjelf satte han sig midt emot henne wid bordet. Hon märkte snart af hans ord och ansigtsuttryck, att han icke war sig lik och frågade deltagande och nyfiskt efter orsaken. Guldt svarade undwitande. För hennes hjertlighet glömde han, hwad han ännat säga såsom inledning, hwilket skulle göra fortsättningen mindre stötande och derigenom lättare urskuldad. Hon smekte hans kinder och bad honom så ömt och innerligt säga henne, hwad som händt och som kunde göra honom så sorgsen.

"Jag må wäl vara sorgsen", sade han slutligen, "då jag löper fara att aldrig mera få wisa mig för dina ögon, ty sedan jag berättat dig, hwad som tynger på mitt sinne, skall du stöta mig ifrån dig utan nåd, utan skonjämhet".

"Hwad i herrans namn kan det vara?" utbrast Hilma. "Säg mig för Guds skull hwad det är, älskade! Jag dörr, om du längre låter mig swäfwa i owisshet".

"Nåwäl", återtog Guldt "du wet att jag har en mennista, som städar åt mig och heter Marie. Till tidsfördrif har jag kurtiserat henne och hon höll det tacksam till gods. Det war före jul, innan jag kände dig eller åtminstone innan jag talat med dig om kärlek och nu . . . Nå ja, du kan kanhända gissa

följderna, utan att jag behöfwer sära ditt öra med det fatala ordet".

Gilma hade stigit upp och gått framåt golfwet. Hon wiste, huru förtrötelsern plägade wanställa hennes ansigte och det wille hon icke wisa Guldt, åtminstone icke förr än hon öfwertänkt saken samt erfärit huruwida den ifrågawarande Marie kunde hafwa några anspråk på Guldt, hwilka såsom äldre än hennes, enliat hwad han nyß uppgifwit, kunde utesluta henne.

"Wiste du af detta, då wi träffades på balen i Markuska gården?" frågade hon utan att wända sig om.

"Nej", swarade Guldt. "Jag tror icke, Marie sjelf wiste något då".

"Har du löstwat henne något?"

"Nej, inte widare än uppfostringshjelp och hon begär ej heller något annat".

"När fick du weta detta?"

"Först i går och du kan tänka dig att jag mottoq det med allt annat än behagliga känslor. Jag insåg, att du förr eller senare skulle erhålla kännedom derom och att, om jag tege till desß, du skulle med fullt skäl kunna bestylla mig för swet och bedrägeri" — Guldt lade tonwigt på desja ord — Men jag är wan att se faran i ögat och ansåg mig skyldig dig och dir: kärlek fullständig uppriktighet och owillkorligt förtroende, derför gick jag hit till dig. Döm mig nu!"

Hilma hade wändt sig om. Hennes ansigte war lngnt, nästan leende. Guldt sträckte bedjande begge händerna mot henne. Hon närmade sig honom, han slöt henne med förtjusning till sitt bröst och hon lade smekande sina armar kring hans hals. Hon tycktes tro honom, th hon hade intet förebrående eller klandrande ord för honom. Hvad de sedan sade war föga annat än det joller, som är så intressant för älskande, men tråkigt nog för andra.

Under detta samtal framtog Guldt tvenne biljetter till en samma aften af konditor W. Gewin å nya teatern arrangerad bal, den första, som gafs derstädes, och hwarwid scenen war utwidgad med ett golv som sträckte sig öfwer parketten och ansiteatern. Wid åsyn af biljetterna utbrast Hilma:

"Nå så tofigt, tror du att jag på ett par timmar kan blifwa i ordning att gå på bal?"

"Åh, föta Hilma, med god wilja, så går det nog. Defutom sade jag dig ju till derom redan i förra weckan."

"Men du sade ingenting i söndags!" inwände Hilma.

"Nej, det war då fråga om, att balen skulle blifwa instäld, emedan det troddes blifwa för kallt, men så bles inställelsen instäld i stället. Så mycket gjorde "hanfet" emellertid, att ba-

len icke hann annonseras, utan nu har egen-
skapen af enskild tillställning."

"Nå, jag skall väl försöka, efter som du
är snäll. Du är likväl en rolig kurre", fort-
for hon skalkaktigt, "som icke framtag biljet-
terna strax du kom!"

"Det föll mig ej in att för ett par hal-
biljetter vilja muta mig till öfverseende",
svarade Guldt alvarligt. "Var jag det icke
värdig utom dem, icke blef jag det genom
dem!"

Hilma såg "obegriplig" ut; detta påstå-
ende tycktes hon icke kunna fatta.

Efter en stund gief Guldt med löfte att
återkomma på qvällen och afhämta Hilma
till balen. Utkommen på gatan mumlade
han:

"Jag spelte min roll ömkligt eller jag
må lika gerna säga jag spelte en ömklig roll.
Svarföre widhöll jag icke min första tanke
att icke taga saken alvarligare än den för-
tjenar och berätta den helt obefväradt. Re-
sultatet hade sannolikt blifwit det samma.
Hon war nog tollerant att icke göra mig nå-
gon tillwitelse för hmod som passerat före vår
bekantskap. Måhända tror hon sig derigenom
berättigad till samma återtjänst, låt så wara;
men det finnes likväl en liten skilnad. Jag
har tillstått allt, men icke så hon. Och der
satt jag som en botgörare! Ansäktta! Men
det är nu en gång så: inför Hilma tappar

jag alltid koncepterna! Då jag inledde denna kärlekshistoria, tänkte jag blott göra det på lef, men jag lefte med elden som fattade i mitt eget hjerta och nu hotar att förbränna det. Och den genkärlet jag trodde mig finna är ju likväl blott en mareld, ett forsforescerande sten, sådant som plär lysa på gamla stubbar i skogen! Men ehuru jag nu wet och länge wetat det, utöfwar åsynen af denna eld likväl samma werkan på mig som om den wore den renaste kärleksläga. Anfäktta bror Guldt", flöt han talande till sig sjelf, "är det icke rasande! Gå du till Levins och tag dig en toddy! Det kan du behöfwa, för att skölja ned detta med och fördrifwa tiden tills det blir qwäll"!

Lionde Kapitlet.

Silma blir gift

Mars och April månader hade förswunnit i glömskans haf. För Guldt hade de medfört föga eller ingen förändring, åtminstone icke intill påsken, som insöll den 20

April. I slutet af påskveckan reste Hilma bort, under uppgift att hon skulle fara till landet, men hon meddelade Guldt ingenting, hvarken wid sin affärd eller sin hemkomst, om rejans mål och ändamål. Han anade likväl, att hon af någon anledning farit för att se till sitt barn, hvar hon nu hade det, och denna aning war i wiß mån riktig, th några månader derefter fick han weta, att hon warit i Hällestad och öfwerwarit den lille warelsens begrafning. Efter hemkomsten från denna hemlighetsfulla färd, började hon allt mer ofta tala med Guldt om deras blifwande äktenkapliga förening, hvars tidpunkt hon förut ganska lösligt berört, men som hon nu tycktes betrakta såsom nära förestående, hvarför hon ock lät honom weta sina tankar om lysning, brudklädsel och anordningarna i deras blifwande gemensamma hem. Guldt ingick obetingadt på hennes åsigter, men då hon icke kunde aflöcka honom någon tidsbestämning, lät hon honom förstå att hon wille bära förlofningsring. Guldt swarade till en början skämtande och undwifande, men då hon blef allt mer bestämd i detta yrkande, förklarade han alwarjamt, att hwad han lofwat och beslutat stode fast, lika mycket med som utan ring. Guldt war nemligen nu, mera än någonsin, besluten att icke uppträda som Hilmas trolofwade, ännu mindre att blifwa hennes make, innan hon öppet och oförstaldt

sagt honom allt. Guldt, så att säga, kände i lusten att antingen skulle det ske snart eller också skulle en brytning inträffa, ty Silmas förtrytelse öfver att han vägrade henne ring var alltför märkbar och uthållig. Dertill kom att han alldeles icke låtsade om en af henne framställd önskan att erhålla en ny klädning till första Maj. Han insåg visserligen, att han dermed dref jakten till det yttersta, men han tveklade likväl icke och han motfåg en brytning, wißt icke med glädje, men åtminstone med mycket mera lugn än han skulle gjort till och med åtta dagar förut.

Så kom förste Maj. På Strömsholmen, som då innehades af den förut nämnde konditor M. Lewin, skulle bliwa musik och sång af ett italienskt musiksällskap samt eklävering och fyrverkeri. Guldt hade inbjudit Silma att följa honom dit och hon hade antagit inviten, men då han kom för att afhämta henne var hon utgången och hennes wärdinna upplyste att hon gått till en familj, hos hwilken hon under senaste dagarne biträdt med fömnad, för att i dess sällskap begifwa sig till Strömsholmen. Detta war något owanligt, ty hon brukade icke mankera, då hon en gång mottagit hans inwit. Detta försatte Guldt ur de wanliga hjulspåren och i stället för att i sin tur gå till Strömsholmen, gick han till stoma-kafare B., som efter gammal häfdwunnen stoma-kafare-jed höll s. k. ljusutbrinningskalas.

Efter den dagen komme nemligen icke att före hösten arbetas längre än dagsljuset räckte, och detta evenement blef nu som wanligt wederbörligen firadt.

Först ett par dagar derefter träffade han Hilma åter. På hans fråga hwarför hon mankerat honom första Maj, sade hon:

"Det passar icke, att wi, så ofta som wi hittills gjort, wisa oss offentligt tillsammans, så framt jag icke genom ring erkännes såsom din trolofwade brud!"

"Min trolofwade är du i kraft af det löfte jag gifwit dig och du torde under denna tid hafwa lärt så pass känna mig att jag är bestämd och att, om det är någon möjlighet, så håller jag, hwad jag lofwat och lofwat".

"Jag är också nu bestämd! Såsom det nu är, kan du ju när som helst påhitta någon möjlighet och öfwergeiwa mig — måhända i samma belägenhet som din städerska nu är".

"Jag trodde att wi talat tillräckligt öfwer detta kapitel", swarade Guldt. Hwad som passerat mellan mig och Marie, skedde innan jag blef bekant med dig, det wet du. Likafå bör du weta, att jag icke är den man som "påhittar" något för att bryta ett gifwet löfte. Men jag tror", fortfor han, "att det är du, som will framfälla en brytning!"

"Ja", swarade Hilma dristigt, "ty jag kan icke lita på din trohet, då du kunnat inlåta dig med en sådan, som Marie!"

"Detta mistroende är en orättvisa och litväl blott ett svepstäl. "Men", fortsfor han, förifrände sig i sin rättmätiga harm, "med hwad rätt fördömer du Marie? Hon har icke litksom du warit nog lycklig och stidlig att kunna inför werlden dölja sin wanära samt följderna deraf och derför sjunkit allt djupare, se der hela skilnaden!"

Gilma tog ett steg emot honom, som om hon welat taga ansats till ett språng. Brede och hat wanstälde hennes ansigte och lågade i hennes blick. Hade hon egt ett wapen i sin hand, skulle hon sannolikt stött det i hans bröst. Guldt såg henne lugnt och icke utan gäckeri i ögat och hon wel småningom tillbaka.

"Nå, så tag då Marie till gods och gift dig med henne!" sade hon med af raseri nästan qwäsd röst.

"Gilma!" sade Guldt alwarligt. "Detta skulle du icke hafwa sagt, ty det uppställer ifrån detta ögonblick en öfswerstiglig skiljemur öf emellan. Tror du, att om icke du i jemförelse med Marie betydte för mig allt och Marie intet, jag genast, då hennes ställning blef mig bekant, skulle kommit till dig och bedjande och böffärdig bekant allt? Tror du att jag måhända jatt på rofor, då jag bröt stafwen öfwer mitt eget hufwud, räcktande dig stöckerna att dermed stöta mig ifrån dig? För-

Bannelse! Nu lönar du mig med att slunga mig denna blodiga skymf i ansigtet!"

"Var det då mindre skymfligt, hwad du sade mig nyß?" frågade Hilma med illa undantröskt raseri.

"Det war sanning, men jag skulle lika litet berört den nu som tillsörene, om du icke själf gifwit anledning dertill. Jag skulle kunna tillägga, att du handlat lika skymfligt, då du ihärdigt förteगत denna sanning".

"Du har aldrig frågat derom", svarade hon härande.

"Det tillhörde dig att tala i samma stund, du framstälde önskan att blifwa min maka! Men du teg och spelade den ofskydlig både då och sedan, och du skall sannolikt spela denna roll allt framgent. Nä, gerna för mig! Denna nedriga falskhet och den skymf, du nyß slungat mot mig, skilja ofß emellertid för alltid! Farväl, Hilma!"

Huldt gick. Det war dock icke lugn, snarare öfvermod, som rådde i hans själ.

Det war en lördagsqväll i September månad samma år. I Himmelstadlunds brunns-falng war bal arrangerad och Huldt hade förirrat sig dit i sällskap med ett par wänner. Han hade stannat wid ändan af en bänk och öfverblickade den temligen talrika,

dansanta publiken. Plötsligt fixerades hans blick; han hade warjebliwitt sin för detta "flamma", Hilma Malmberg, ärbart klädd i en svart klädning. Med forslagda armar och ett sardoniskt leende granskade han henne, som om han welat utreda, hwad det hos denna unga qwinna kunnat wara, som en gång så tjuvat honom. Wid det han så betraktade hennes nu så lugna leende och intagande anlete, framstod tydligt inför honom deß af raseri förwridna utseende wid deras sista samtal och han wände sig bort med afstyk. Då han åter såg åt det håll, der hon stod, war hon inbegripen i samtal med en ung man, hwars smala, i kors sträpwande ben, inswängda wekrugg och utstående skulderblad förrådde en arbetare i det wällofliga skraddareyrket. Mannen såg för öfrigt hygglig och städad ut och något ensaldig, hwilket synnerligast framstod i ett wißt omotiveradt sätt att "kasta sig". Det spelades upp till wals och den unge mannen, som sannolikt redan hjudit upp Hilma, förde henne in i deß hwimmel. Men huru han dansade, traßlade sig hans ben med hwarandra och båda störtade temligen omildt i golfwet, bringande flere efterkommande par äfwen på fall. När slutligen alla åter lyckats reda ut sina armar och ben i den traßliga härswan, förde det olyckliga upphofwet till ofallet Hilma tillbaka till hennes plats, der han fattede sig bredwid henne och började ifrigt och

bedjande ursäkta sin ofskicklighet. Hvad han sade, måtte fallit Hilma i smaken, ty Guldt såg hennes förtörnade min efter hand förswinna, och, icke nog dermed, hennes anlete under tecken af Ljus förvirring antaga en hög grad af belåtenhet och segerglädje och hennes ögon öfvergöto talaren med sin mest magnetiska eld, då hon lade sin hand i hans, som han räckte henne. Guldt wiste af allt detta så tydligt, som om han hört deras samtal, att den olycklige walsören hade i sin iswer att urskulda sig småningom låtit hänföra sig till en kärleksförklaring, som genast till punkt och pricka antagits och nu war han "fast". Guldt skrattade, och då den ene bredwid stående wännen frågade honom om anledningen till hans munterhet, swarade han blott, att han sett något "tokigt".

ett par timmar derefter lemnade han balen.

"Kan herr Guldt tänka sig, jag war i kyrkan i går . . ." slog dennes gamla städerska uppspråklådan en måndags morgon i derpå följande December månad. Guldt hade nemligen nu en städerska, som sett fina modiga

femtiofem wårar och litet till, hwarför hans wånner skämtande sade, att han skaffat sig henne enkom för att undgå alla frestelser.

"Ja, det kan jag nog tänka mig, bästa madam!" afbröt Huldt.

"Hors, bröt då icke af mig!" utbrast gumman smått förtretad. "Jag skall jäga herr Huldt, att jag går i kyrkan hwar fjöndag och på stora högtidsdagar både i högmessan och aftonsången. Men hwad war det jag skulle jäga nu igen? Herrn har alldeles "bryllat bort" mig! Jo, det lyfte i går första gången för herr Huldts förra fästmo . . . ja, ja, hon war ju det, mamjell Malmberg, wet jag?" slöt hon, då hon warjehlef Huldts stränga min.

"Nå, hwem är den blifwande lycklige äkta mannen?" frågade Huldt kallt.

"Jo, det är en skraddaregesäll, som heter Borg", upplyste gumman.

Huldt tänkte:

"Det har således gått i fullbordan, hwad jag anade under Himmelstadslundens-balen". Högt sade han:

"Det der war mycket intressant, bästa madam, men ännu intressantare wore om hon wille servera mig kaffe!"

En afton kort före jul inträdde byggnästaren Sandström till sin vän Huldt och började prata om hwarjehanda. Det förekom likväl Huldt som om wännen hade något serfildt ärende och han sade slutligen:

"Jag ser på dina nästan mera än wanligt klippfka ögon, att du har något på hjertat eller hwar det må sitta. Ryd fram dermed, så får jag höra!"

Sandström slog ned ögonen och sade betänksamt:

"Ja, nog har jag en nyhet, men jag wet ej rätt om den kan wara behaglig eller ens intressant".

Då Huldt teg fortsfor han:

"Gilma Malmberg står brud i afton!"

Huldt gjorde ett slag öfwer golfwet.

"Det thöses uppröra dig", sade Sandström widare. "Jag borde kanhända hafwa te-gat?"

"Åh nej", swarade Huldt, hwartill skulle det gagnat? Jag skulle ju ändå förr eller senare få weta det!"

"Angrar du, att du icke behöll henne?"

"Jag är en narr!" utbröt Huldt: Jag misunnar en annan att hafwa fått henne och jag skulle likväl sjelf på intet wilkor welat hafwa henne!"

"Swad war det då egentligen som så oförmodadt orsakade brytningen mellan er båda? Det har du aldrig welat tala om. Du måtte

vißt hafwa kommit någon hemlighet på spåren?"

"Om jag talat då, skulle hwarken du eller någon annan trott mig, utan tagit för gifwet, att jag talat endast af illwilja. Nu är Hilma gift och må hon så godt hon kan göra upp sina hemligheter med sin man!" Guldt, som redan war klädd för att gå ut, tog nu på sig öfverrocken och tillade: "Kom, Sandström, så gå wi ned till Sevins och tala om något roligare!"

De gingo.

Hilma hade således före årets slut ernått sin högsta önskans uppfyllelse. Blef hon lycklig?

Elfte Kapitlet.

Rummel.

Ett år hade förflutit. En kulen höstafstom 1852 intågade Guldt gårdswägen hos konditor Rosin wid Tyska Torget, i detsamma twenne personer inkommo från torget. Detta på sin tid mångbesökta bacchitempel war beläget i ett litet entwäningshus, der skandinawiska banken nu höjer sina tinnar. Den ene af de inkommande war byggmästaren Sandström, och Guldt gick strax heljande mot denne, som presenterade sin följeslagare såsom "herr Borg, strädare till yrket". Guldt hade redan igenkännt mannen och heljade honom med en wiß satirisk höflighet, hwarwid Borg med mycket allwar rätade på sig. Guldt bjöd på toddy, hwilket antogs, hwarpå Guldt, fattad af en något elak ingiftwelse, skyndade fram till den wid disken tronande, ståtliga och på sin tid för sin förmåga att swärja allbekanta Rosa,

änmodande henne att sätta fram en konjaks-
karaff och blott twenne glas. Borg kunde
wid åsynen af den stora karaffen icke återhålla
sin förundran, men Guldt upplyste:

”På bättre ställen serveras det alltid så!”

Borg teg, klunkade och swäljde. Både
Sandström och han woro gansta lifwade och
med ett wißt, anspråkslöft icke berättade de
att de varit både på ”Tre prinsar” och Stads-
huset. Detta senare innehades då af källar-
mästaren Lingelius; källareloken war då
som nu till wänster i förstugan, men till hö-
ger i bråtskammarens nuwarande rum war
wanlig, bättre och sämre krog inredd. Lod-
darne förtärdes under åtskilligt samspråk, hwar-
efter det bar af till stadshuset, men denna
gång på Guldts förslag in i de egentliga käl-
larrummen, der supé intogs. Då denne war
intagen och de åter utkommit på Karl Jo-
hans torg, led klockan ett långt stycke på elftwa.
Under någon förewändning gick Sandström
ifrån de båda andra och återkom icke. Guldt
war således ensam med Borg, hwilken war
synbart rusig, och då Guldt, ehuru sällskapet
förefom honom otrefligt, icke trodde sig hafwa
något att frukta och ej ansåg sig kunna
lemna honom i detta skick på gatan, så tog
han Borgs arm under sin och tågade förbi
derwarande Thista skolhuset, som nu blifwit
utplanadt från jorden, inåt Slottsgatan, hwar-
eft han under det föregående samtalet hört

att denne skulle bo någonstädes. Han måtte väl känna igen sig, när han kommer till sin port, tänkte Guldt.

De hade likväl icke hunnit långt in på Slottsgatan, förrän Borg, som dittills följt med under åtskilligt meningslöft pladder, plötsligt stannade utanför en gård och påstod, att de skulle gå in och dricka öl derstädes. Guldt hade ingen håg därför, men Borg widhöll sin idé med en druckens hela enwighet och Guldt gaf slutligen efter i förhoppning att sedan få Borg lättare med sig till hans bostad. Denne wisade sig hemmastadd på stället, ty han letade sig med ledighet öfwer den stumma gården och uppför en mörk trappa. Guldt följde och stödde honom och sålunda inkommo de i ett någorlunda stort rum, der tvenne qwinnor befunno sig. Borg tumlade ned i en soffas och reqwiretrade tvenne half-buteljer öl, som af den ena qwinnan genast serverades, hwarefter hon tog plats bredwid honom och kredensade ölet, hwartill hon framsatt fyra glas, alldeles som om det fölle af sig sjelf. Den andra qwinnan, ännu mera obeswärad, fattade sitt af kamraten fyllda glas och wille sätta sig i Guldts knä. Men denne, som fann lika litet behag till dessa qwinnor, hwilka synbart hörde till den klass som kallas prostituerade, som till ölet, hwilket han lät stå orördt, drog undan sitt knä, så att den

stöna föll i golfwet, samt sade till Borg, som intimt underhöll sig med den andra:

"Driick ur tåren, så gå wi, herr Borg, jag skall följa herrn hem!"

De senare orden tycktes den druckne lifwäl illa upptaga, th han utbrast:

"Hwad fan har herrn hemma hos mig att göra?"

"Ingenting!" svarade Guldt. "Jag tänker ej heller följa herrn längre än till porten."

"Ah, jag begriper nog!" fortsfor Borg. "Herrn will till min hustru. Herrn har ju varit bekant med henne långt före mig. Swarför gifte herrn sig inte med henne?"

"Jag tror icke", invände Guldt "att här är stället att tala om herr Borgs husliga angelägenheter."

"Mina husliga angelägenheter", gentog den druckne, "angå ingen. Men jag frågar herrn: huru påß intim war herrns bekantskap med min hustru?"

"Fråga henne sjelf derom. Herr Borg bör wäl alltid tro henne, snarare än mig".

"Jaså, herrn säger också att jag bör tro min hustru!" utropade Borg. "Nej, fan må tro henne, den märkattan! Hon har på ett djefla wis narrat mig att gifta mig med sig."

"Om herr Borgs hustru icke haft förtroende för herrn, så skulle herrn aldrig gift sig med henne".

"Har hon haft det för herrn då?"

"Nej; och därför gifte jag mig ej med henne?"

"Det skulle herrn ha talt om för mig?"

"Det war icke min sak och desutom skulle herr Borg icke ha trott mig. Men låtom vi gå nu och tala om något annat!"

"Drag åt helvetet! Jag går, när jag vill, och står icke under något förmynderskap!" utfor Borg, i det han sökte resa sig och slog glaset i bordet, så att glaset sprack.

"Då herr Borg uppträder på ett så brutalt sätt," sade Guldt med temligt lugn, "så kunna våra vägar snart vara skilda åt. God natt".

De båda qvinnorna framträdde nu med begäran om betalning för ölet, hwilken de tycktes ovissa om att utfä af Borg, men då Guldt erinrade, att han hwarken reqvirerat eller förtärt något öl, måste de dermed låta sig nöja.

Guldt gick. Redkommen på gatan stannade han för ett ögonblick wid hörnet af en gränd, der han på något afstånd, hörde en man och en qvinna ifrigt samtala. Guldt tyckte sig igenkänna qvinnorösten och mumlade för sig sjelf:

"Det måtte wara ett tresligt äktenskap; mannen deruppe och hustrun här så här dags!"

Wid det han wände sig om, kom en honom bekant, wid gamla warfvet boende, snickare wid namn Lundblad tågande. Denne

tycktes vara wid "god wind", fattade Guldt under armen och fordrade, att denne skulle följa med honom hem. Guldt wille icke stöta sig med wännen, utan jakade till en början, ehuru han genast insåg, att han skulle vara föga wälkommen i Sundblads hem, emedan dennes hustru ju genast skulle antaga, att de varit i sällskap hela qwällen och tillräkna Guldt skulden för det upprymda tillstånd hwari Sundblad befann sig. Han sötte således en utwäg att komma ifrån denne och, då han i närheten af Bacchusgränd såg en ensam qwinna komma ester dem på gatan, lät han förstå att han hade något utaladt med henne, och lyckades sålunda komma ifrån Sundblad, hwarpå han wände om. Han såg qwinnan gå in i en port, men han brödde sig icke widare derom, utan fortsatte wägen mot Karl Johans torg. Kommen utanför den gård, der han lemnat Borg, såg han denne komma utwacklande derifrån. Guldt tänkte obemärkt komma förbi honom, men det fans gaslysning i staden sedan nästföregående Augusti månad och wid skenet af en sådan lyfta, upptäckte Borg honom och utropade med lallande tunga:

"Har du varit hemma hos hustru min, så skall fan ta dig!

"Jag tror icke", swarade Guldt obetänksamt, "att herr Borgs hustru är hemma."

"Hwa' ja?" röt Borg ursinnig. "Ar hon

inte hemma? Huru wet du det? Du har således varit och sökt henne? Det är kanske icke första gången! Jag skall slå ihjel dig!"

Han wille rusa på Huldt, men denne skufade honom ifrån sig och den druckne slog wäldjamt i gatan. Huldt trodde sig höra steg och som han icke wille beträdas med slagsmål, så skyndade han upp i en af de gränder, som leda till Rodagatan. Då allt förblef tyft, gick han åter ut på Slottsgatan. Han såg icke till Borg, men från hörngården hörde han skrik och owäsen samt rop på polis. Detta bekymrade honom emellertid icke. Han kände sig törstig och tog wägen direkte till Stadshuset. Der suto ett par honom bekanta handtwerkare, med hwilka han måste utbyta helsningar och frågor om ömsesidigt befinnande, och då han wände sig till kyparen med begäran om sodawatten och konjak, swarade denne, att klockan slagit elfwa och att ingenting widare serverades.

"Ja, men klockan war icke elfwa, när jag kom", inwände Huldt

"Nej, men nu är hon slagen", genmälte kyparen, "och serveringen är slut för i dag!"

Huldt wiste att Tingzelius kort förut pliktat för "olaga gästning" och att alla öfvertalningsförsök dertföre skulle wara förgäfwes. Han måste således gå; äfwen wännerna bröto upp och efter några med dem ännu wexlade ord utanför, tog Huldt wägen

åt Oskar Fredriks bro. Innan han kom dit, mötte han på torget dåvarande polisbetjenten, sedermera magistratswaktmästaren Rundgren, som helsade och hwilken helsning Guldt besvarade. Denne hade emellertid fått i sitt hufvud, att han skulle hafwa sodawatten och kommen till apoteket Kronan, som då war beläget i hörnet af Hospitalsgatan och Drottninggatan, ringde han på derstädes och erhöll genom luckan å dörren en flask. Medan han tömde denna, kom gevaldier Nystrand tågande, åtföljd af en polisbetjent. Guldt helsade den förre:

"God aften, farbror!"

"Gwad fan", utbröt denne på då rådande grofwa polismanér och utan att beswara helseningen, "jag tror att du står och super på öppna gatan!"

"Nej, jag dricker bara watten!"

"Gy tusan!" utlät sig gevaldigern och spottade.

I det samma sågs en hop folk komma i riktning från Tyfka torget och taga af wid poliskammarens hörn.

"Det ser ut, som om det skulle komma kunder till farbror!" sade Guldt.

"Mätte fan ta' alla sådana kunder!" önskade gevaldigern och skyndade med sin adjutant framåt gatan, glömmande att säga godnatt, liksom han glömt säga god aften.

Guldt stannade en stund wid hörnet och

frågade en nedifrån kommande person, om han wistte, hwem det war som råkat i polisens flor.

"Ah, de sade", swarade den tillfrågade, "att det war en full sträddare, som gjort hemgång på Saltängen".

"War han då ej hemma der?" frågade Guldt?"

"Det wete fan", swarade mannen, som trodde sig wädra "drift" i frågan och gick.

Guldt tänkte icke vidare på saken, utan wandrade till sitt ensliga hem.

Tolfte Kapitlet.

Ransakning och dom.

Följande morgon, då Guldt nyß wakat, men ännu qwarläg i fängnen, emedan han kände sig något tung i hufwudet af föregående aftonens rummel, samt war just ihsjelfatt med att återkalla i sitt minne hwad som passerat, hörde han dörren till werkstaden öppnas och lätta steg, hwilka icke kunde härröra från hans städersta, som nyß gått ut, tassa

derinne. Han ropade mot den på glänt stående mellandörren:

"Hvem är der?"

En röst, som kom hans hjerta att spritta till, svarade med en genfråga:

"Är min man här?"

"För tusan", utbrast Guldt. "Jag tror det är skraddaren Borgs hustru! Det måste icke stå rätt till, då du kommer hit och söker din man kl. half 7 på morgonqvisten".

"Ja, det står icke rätt till", svarade rösten, djupt dragande efter andan. "Du kan icke neka till att du var i sällskap med Borg i går qväll".

"Det har jag icke tänkt, ehuru det icke är synnerligt stor ära för mig", svarade Guldt. "Men var god och dröj litet, medan jag utfunderar ett sätt att hitta i mina byxor, så skall jag komma dit ut och wi slippa hojta så högt".

"Ja, men fundera icke för länge!" bad rösten med en ton, som skulle vara skämtande, men snarare liknade en suck.

Då Guldt klädd kom ut i verkstaden, stod verkligan hans för detta Hilma, med förgrätet och utvakadt anlete der.

Sedan Guldt vänligt och obesväradt helstat henne, frågade han:

"Huru hänger detta ihop. Har Borg icke varit hemma i natt?"

"Nej, och jag kan aldeles förgås af skräm-
sel! Svar skiljdes Ni åt?"

Huldt erinrade sig bataljen mycket nog-
samt, men han förefatte sig att icke nämna
ett ord derom. Han svarade:

"På ett ställe wid Slottsgatan, som jag
må kalla "ölsus", och der han owillkorligen
wille gå upp. Jag följde honom, emedan
jag icke trodde honom wara i det skick, att
han kunde reda sig sjelf".

"Ja, jag wet", sade Hilma med ett ut-
tryck af afstn. "Då det led fram på natten,
kunde jag icke stanna hemma, emedan jag kän-
ner Borgs swaghet, ehuru han är mycket snäll
annars. Jag jag er gå in i den der otäcka
gården, men kunde icke hinna fram för att
hindra det, Jag gick då upp i gränden för
att wänta, men der råfode jag ut för en
oförstämd karl och då jag ändtligen lyckades
komma ifrån honom, trodde jag mig se dig
och Borg gå utföre Slottsgatan. Jag styn-
dade efter, men det war en annan person,
som skildes ifrån dig nära Backusgränden
och du kom ensam tillbaka. Jag trodde då,
att Borg redan war hemma och sprang dit
upp, men han war icke der och sedan har jag
gått som en hamn hela natten. Gud wete,
hwar jag allt varit, till deß jag nu kom hit?
Men", fortfor hon med hjertslitande röst,
"hwarföre gick du ifrån honom?"

Huldt tänkte under detta tal på rösten

han hört i gränden och qvinnan han sett på Slottsgatan, men han sade ingenting derom, utan svarade endast:

"Swarcken ölet eller qvinnorna konvenerade mig, och då jag uppmanade Borg att åter följa med mig derifrån, blef han grof och jag måste gå ensam. Jag wille icke spela en roll i ett uppträde på ett sådant ställe".

"Det war mycket illa!" sade Hilma, fullföljande sin sjelsviska, men så naturliga tankegång. "Jag har sökt honom ästwen deruppe, huru motbjudande det än war för mig att gå dit. Men de sade, att han gått en stund efter, sedan du lemnat stället."

Detta besök måtte varit Hilma mycket obehagligt, ty hon ryfste ännu, då hon talade derom. Hopknäppande händerne fortfor hon:

"Min Gud, hwar skall jag söka honom, hwar skall jag finna honom?"

Guldt påminde sig, hvad han sett och hört å Drottninggata och han sade owillkorligen:

"Det måtte wäl aldrig varit Borg, som polisen for af med i natt!"

"J Herrans namn, polisen!" utropade den arma hustrun. "Men hwarför det, hvad har han då gjort?"

"Jag wet icke", svarade Guldt undwiskande. "Det kunde ju också varit någon annan. Har du hört efter på waffkontoret?"

"Nej, det har jag ej kommit att tänka på!"

"Nå, om du tillåter, skall jag gå det och fråga", erbjöd sig Guldt och då den beklämda och förvirrade qvinnan icke gaf ett nekande svar kastade Guldt på sig öfverrocken, hvar-
efter de gingo.

Wid Guldts förfrågan å poliswaktkontoret efter skraddaregesällen Borg, swarade den fömndruckne wakthafswande polisbetjenten wre-
sigt, i det han bläddrade i en soltig jour-
nal.

"Jo, den drummeln kommo de hit med midt i natten. Han war full och vregerlig och hade gjort hängång hos en waktare Petersson på Saltängen och slagit både honom och hustrun, så fan tar wäl sin skraddure, när det kommer till "remitetten".

"Får man samtala med honom?" frågade Guldt.

"Nej, icke förr än han warit i stadsfiskals-
förhör!"

"Inte en gång hans hustru?" gentog Guldt.

"Ingen", bekräftade polisbetjenten. "Apropos", fortsfor han, "herr Guldt blir inblandad i saken, th Borg säger att herr'n warit i hans sällskap."

"Tackar för upplysningen!" sade Guldt tvekydigt och gick.

Till den arresterades hustru, som emeller-

tid med klappande hjerta gått oroligt wäntande fram och tillbaka på gatan, kunde icke Guldt förmå sig att säga hela den bedröfliga sanningen. Han berättade blott, att Borg verkligen blifwit häktad under natten och att ingen singe tala wid honom före sifkalsförhöret kl. nio, men tillade tröstande, att han då sannolikt blefwe utsläppt, så att Hilma gjorde häst i att gå hem och laga i ordning frukost, till deß hennes man komme. "Han behöfwer nog något styrkande efter en natt i "finkan!" slöt han.

Hilma betraktade honom forskande, lifsom hon ej rätt welat tro på det hopp, han gaf henne. Hon tackade honom lifwäl med både ord och blick för hans beswär, hwarefter de gingo åt hwart sitt håll. Då Guldt kom till Norra Kyrkogatan och der såg sig om, stod Hilma lifwäl ännu tvekande qwar wid hörnet af Drottninggatan.

Wid tio-tiden samma dag på förmiddagen inträdde en polisbetjent till Guldt, som satt wid sitt arbete, och frågade om han föregående qväll varit i sällskap med sträddaregesällen Borg. Då Guldt jakade dertill, anmodade polisbetjenten honom att genast infinna sig i stads-sifkalskontoret, der Borg nu wore i förhör för de wäldsamheter han begått under förlidna natten, innan han blifwit häktad. Guldt hade ingen anledning att neka sådan inställelse, hwarföre han swarade

att han skulle komma så snart han hunne kläda sig. Med detta besked åtnöjde sig polisbetjenten och gick.

Då Huldt inkom på stadsfiskalskontoret var der en hel hop folk församladt. Å ena sidan stodo Borg och hans hustru samt de båda qvinnorna från ölnästet. Midt emot dem stod en man med armen i band och en qvinna med ombundet hufvud samt närmare dörren ännu ett par karlar, den ene försedd med en plåsterlapp å kinden samt en qvinna. Vid bordet tronade dåvarande stadsfiskalen A. F. Lindén. Det var en man af sin tids polisväsende, som icke blott icke förstod att såsom nu dölja hårdhandstärne under hvita bomullswantar, utan äfwen inför hwilken hwarje infallad person redan war både sakfälld och dömd och bemöttes derefter. Men man må ock taga med i räkningen de råa och styffinta arbetarestaror den tidens polis hade att hålla i styr och ordning. Den generation arbetare, som på de senare trettio åren uppstått, eger mot dessa en bildning som man då stundom förgäwes sökte inom det så kallade lägre borgerskapet och kan dervöre långt lättare med humanitet ledas till laglydnad. Och war Lindén i enlighet med sin tid ofta nog grof, brutal, hårdhänt, så har han likväl aldrig blifwit bestyld för wåld eller orättwisa.

På bordet framför honom låg en kort,

men grof träbom, sådan som begagnas till portstängsel innanföre.

Huldt framgick några steg på golfvet, helsade fistalen och kunde wid åsynen af Borg icke återhålla frågan:

"Huru i Guds namn kommer det till, att wi träffas här?"

Borg svarade icke, utan gaf honom en wild blick men fistalen röt:

"Det tillkommer icke herrn att här göra några frågor utan endast afgifwa svar!"

Huldt såg honom lugnt i ögat och inwände:

"Jag tror icke att hwad jag sade innebar något olagligt!"

"Det är hwad wi få se. Herrn war ju i sällskap med Borg i går afton?"

"Ja!"

"Det war ju ännu en person tillsammans med Er? Hvem war det?"

"Det skall jag uppgifwa, ifall han behöfver intällas som witne."

"Stå inte och krångla, karl!" utfor fistalen. "Jag wet, att det war byggmästaren Sandström".

"Den uppgiften må stå för dens räkning, som lemnat den", svarade Huldt.

"Ni woro naturligtwis fulla? Det är icke wärddt att neka; Borg har redan erkänt."

"Jäke jag", förklarade Huldt. "Herr Borg må svara för sig sjelf!"

"Nå wi få wäl se!" återtog sifstalen. "Redogör nu för hwart Ni togo wägen, då Ni gingo från stads huset!"

Huldt berättade huru han nödgats följa Borg upp i ölnästet och der måst lemna honom för att undwita ett uppträde.

"Herr Huldt förnärmade mig och därför blef jag ond!" inföll Borg urskuldande.

"På hwad sätt, om det tillåtes mig att fråga?" genmålde Huldt.

"Jo, herr Huldt sade, att jag icke är wärd att wara gift med min hustru!" påstod Borg.

"Herr Borg måste uppfattat mina ord mycket origtig", inwände Huldt. "Jag sade, att om herrns hustru icke hade förtroende för herrn, så skulle herrn aldrig gift sig med henne! Måhända fruntimren bättre minnas mina ord?" Han tydde på de begge qwin-norna från ölnästet.

Hilma såg på Huldt med en blick af både förlägenhet och tacksamhet samt brast i gråt.

Sifstalen fixerade qwin-norna och frågade:

"Sade herr Huldt så?"

"Ja", medgaf den ena dröjande "det war allt på det sättet herrn ja'!"

"Men nyß sade Ni alldeles twertemot", stormade sifstalen. "Har Ni då ingen "risfel" på Er?"

"Söta go'a herr stads sifstal", utbrast den andra helt ifrigt, "man kan inte minnas så

noga, hvad man hör bara en gång, men när det säges om, så...

"Jag skall lära Er minnas, hvar spinnhuset är!" utfor fiskalen. "Gick herrn hem sedan?" fortsfor han wänd till Huldt.

Denne såg på Hilma och förstod, det hon redan sagt, att hon sett honom på Slottsgatan; han svarade:

"Nej, jag träffade en bekant, som jag följde ett stycke framåt gatan."

"Hvem war det?"

"Äfven det skall jag uppgifwa, om han behöfs som witne!" svarade Huldt ännu tryggare än förra gången.

Lindén åtnöjde sig denna gång med swaret och frågade endast:

"Hvart gick herrn sedan?"

"Till stadshuset", svarade Huldt. "Medan jag war der, slog klockan elfwa och serveringen upphörde."

"Ni sade ju", wände sig fiskalen till det blesserade paret på andra sidan, "att klockan war elfwa när Borg inträngde hos Er."

"Ja, hon war elfwa!" svarade båda samstämmigt.

"Och herrn will påstå att klockan icke war elfwa när herrn kom till stadshuset?" fortsfor fiskalen wänd till Huldt.

"Det går an att underrätta sig på stället, huruwida motsatsen egt rum", svarade Huldt.

"Fanns det flera personer derstade på gade siktalen.

"Ja, tillräckligt många, som och kan inkalla som witten, om jag trodd", svarade Huldt. "Jag talade dem ännu en stund, innan jag gick. På torget mötte jag polisbetjenten gren. Det går ju an att fråga honom en början."

"Är Rundgren derute?" frågade den andre. Frågan upprepades genom den öfvergrenen af en annan polisbetjent och de gick en lång, skäggig karl inträdde.

"Huru mycket war klockan, då du träffade herr Huldt i går qväll?"

"Nys elfwa", svarade den tillfrågade.

"Svarifrån kom han?"

"Han kom i riktning som från huset."

"War han full?"

"Nej, herr Huldt såg fömnia och men full war han icke", försäkrade den andre betjenten.

"J jag fråga om det skick, hwari jag träffade dig i går qväll", sade nu Huldt, "wen gewaldiger Nystrand kunna uttala något."

Nystrand, som en stund förut svarade buttert:

"Sa'lmafaren Huldt stod kl. 11 på natten utanför apoteket Kronan och d

watten och war nykter och dum som en flundra“.

Detta witnessbörd tycktes wara afgörande, ty fiskalen wände sig helt vredgad till Borg:

”Ni tyckes wara en durkdrifwen lögnare! Widhåller Ni ännu, att herr Guldt war full och att Ni war i slagsmål med honom klockan elftwa!”

Borg teg och såg förwirrad ut. Guldt widtog:

”Det torde wara min rättighet att nu få weta, hwarföre jag underkastats detta förhör?”

”Tala!” befalde fiskalen Borg.

”Då jag gick från flickorna och kom ned på gatan“, swarade denne mycket förlägen, ”mötte jag herr Guldt, som sade att han warit hos min hustru. Jag blef rasande och wille fatta honom i kragen, men han slog mig i gatan. Jag såg honom springa in på en gård och så fort jag kom på fötter, sprang jag ester. Det war då jag råkade ut för den herrn“, slöt Borg och pekade på mannen med armen i band.

”Hwad säger herr Guldt?” frågade fiskalen.

”Om jag warit i batalj med herr Borg, återstår att bewisa“, swarade Guldt. ”Måhända den herrn kan upplysa något.“ Afwen han tydde med anledning af hwad han nyss hört på mannen med armbindeln.

"Berätta Ni, Pettersson!" uppmanade stadsfiskalen.

"Jo, jag gick öfver gårdsplanen och flockan kunde vara ungefär elfwa och porten var öppen ännu, th jernarbetaren Westerberg der, som bor i samma förstuga", han tydde på mannen med plåsterlappen i ansigtet, "wäntade hem Ringström, spinnaren, som bor inne hos honom", han wifade på den andre mannen wid dörren, "då den herrn", han pekade på Borg, "kom in på gården och ryckte åt sig den der bommen ifrån portluckan", han wifade på träklossen, som låg på bordet framför fiskalen, "och kom mig hack i häl i förstugan och frågade efter herr Guldt och skrek, att han wille slå ihjel honom och då jag wille försöka hindra honom att komma in i köket, slog han mig öfwer armen, så att jag måste släppa dörren och då rusade han in i kammaren, der hustru min och barnen redan gått och lagt sig och drog henne ur sängen och slog henne i hufvudet med bommen och ref upp sängkläderna och så gick han in i garderoben, dit hustru-min tagit sin tillflykt, och der ref han ned alla kläderna och han skrek oupphörligt efter herr Guldt och att han skulle mörda honom. Jag kände att jag efter slaget inte kunde red a mig med armen, utan bultade på hos Westerberg, att han skulle hjälpa mig. Han gjorde och så, så snart han fått litet på sig, men först, då Ringström kom

hem, kunde wi så lugt på den ursinnige menniskan och under tiden sprang madam Westerberg efter polis." Han visade på madamen wid dörren, som genast helt ärbart neg för de närvarande.

"Borg kan icke förneka riktigheten af dessa uppgifter?" wände sig fiskalen nu till denne, som svarade!

"Jag såg herr Guldt springa in på gården och trodde att de, som kommo mig i vägen, wille hindra mig att få tag i honom. Hvem jag slog eller hwad jag slog med, wet jag icke."

"Säg Pettersson herr Guldt springa in på gården?" frågade fiskalen.

"Nej!" svarade Pettersson bestämdt.

"Efter afslagda berättelser och eget erkännande är konstateradt", resummerade fiskalen, "att Borg utan föregående anledning inträngt i waktaren Petterssons bostad, slagit af höggra armen på honom, tillfogat hans hustru ett stort sår i hufwudet och jernarbetaren Westerberg ett mindre i ansigtet. Samtliga närvarande parter och witnen kallas därför härmed att inställa sig i poliskammaren nästkommande tisdag, och Borg insättes till deß i allmänt häfte".

En rörelse med handen affledade de närvarande.

Hilma störtade sin olycklige make om halshen, i desamma twenne stadsfildater fram-

trädde och toge honom om händer. Guldt af-lägsnade sig med de öfriga.

Efter ett mycket kort förhör i polis-kammaren följande tisdag blef målet remitte-radt till rådhusrätten, som, då parter och wit-nen upprepade och widhölllo sina inför stads-fiskalen hafde uppgifter, redan på första rätte-gångsdagen skilde Guldt från målet och öf-verlemnade de båda qvinnorna till poliskam-maren, der de fingo böta för olaga ölutskän-ning samt ålades att, så samt de wille und-wika arbetshuset, förskaffa sig arbete och laga försvar; på andra rättegångsdagen förkla-rade rådhusrätten målet utredt och dömdo Borg för hemgång till ett års arbete å någon kronans fästning samt att böta 100 daler silf-bermynt med 33 Riksdaler 16 skillingar banco = 50 kronor jemte 3 Riksdaler 16 skillingar banco för fylleri, för hwilka böter strafftiden ökades med 4 månader, om han ej förmodde gällda dem, hwarjemte han ålades att till Pettersson och hans hustru utgifwa skäligen befunna 33 Riksdaler 16 skilling banco för sweda och verk, läkarewård och störd arbets-förmåga; Westerberg hade afstått från ersätt-ningsyrkande. Deremot tillkommo åtskilliga wittnesersättningar.

Guldt hade icke kunnat uraktlåta att in-finna sig å rådhuset, ehuru han ej war ålagd dertill. Då domen afkunnades öfwer Borg, kände han sig så upprörd, som om den drab-

bat honom fjels och han måste lifwäl medgifwa, att om han äfwen erkänt det uppträde, han haft med Borg på gatar, det endast ådragit honom olägenhet, utan att ändra eller lindra Borgs dom. Då parter och witnen utkommo i förmalet, närmade han sig Hilma och sade:

"Wredgas ej på mig Hilma, ehuru jag är en ofskyldig orsak till detta!"

"O nej, Guldt, jag wredgas wißt icke", svarade Hilma, borttorkande för ett ögonblick sina tårar. "Men vår bekantskap ha warit till sorg för oss båda! Mätte wi icke åter träffas förr än wid grafwens port!"

Daktadt sin skeptiska natur böjde Guldt sitt hufwud utan att le, tryckte hennes hand och gick.

Borg affördes några dagar derefter till Sångholmen. Då han utkom derifrån, war han ohjelpligt försfallen och det dröjde ej länge, innan han åter satt i fängelse, denna gång för rån och mord. Han öfwerbewisades och bestraffades med 40 par spö och lifstids fästning.

Epilog.

Det var i September 1853. Koleran rasade i Norrköping. Qwaf och tung hwilade den miaksmatiska lusten öfwer staden och qwast och tungt war det i människornas finnen. Den wensterhändte Liemannen gjorde en rik skörd inom alla samhällsklasser utan anseende till person och samhällsställning, ålder eller kön och otaliga woro de, som sedan de under dagens lopp tyckt sig ega helssa och kraf- ter att trotsa både ålderdom och död, likwäl följande morgon woro blåbleka lik. Under denna sorgens tid kom Huldt en middag wandrande på Östra kyrkogatan. då han framför sig såg en, att döma af den smärta kropps- ställningen, ung qwinna, som med ansträngning wacklade framåt. "Hwad är åt meuni- skan", tänkte han, är hon full eller sjuk?" och han påskyndade sina steg för att upphinna henne. Han hann lagom fram för att mot-

taga henne i sina armar, då hon var nära att digna till marken. Det var Hilma, straff-fången Borgs hustru, men huru blek och af-tärd var hon icke! Derjemte vitnade den blåaktiga skiftningen på hennes hy, att hon redan var gripen af den rasande epidemien.

"Huru är det med dig, Hilma?" frågade han.

Hon igenkände honom.

"Åt Guldt, hjälp mig; jag är så rysligt sjuk!"

"Jag skall göra, hvad jag kan", försäkrade Guldt och förde henne in i en butik wid hörnet af Skolgatan, der han bad att hon skulle få stanna, medan han hemtade ett åkdon. Döden var redan så alldaglig, att de innewarande föga togo wid sig wid åsynen af den sjuka qvinnan. Guldt skyndade bort och återkom icke blott med åkdon, utan äfwen med en läkare, hwilken, sedan Hilma blifwit placerad i drostkan, han förmådde medfölja till hennes bostad, ett litet kysse wid Sthrmansgatan, hwars inre hon likwäl förmått att gifwa ett nätt och prydligt utseende. Då läkaren lemnat sina ordinationer samt lofwat att jända en sjukskötersta ifrån sundhetsbyrå, skyndade Guldt att anställa, hvad han förefrisfwit. Då han kom tillbaka var sköterstkan redan på stället Guldt lemnade hwad han medfört, hwarefter han stannade hos en i närheten boende honom bekant målare, deri-

från han dels sjelf, dels genom budskickning litet emellan underrättade sig om den sjukes tillstånd. Detta förvärrades timma efter timma och på qvällen meddelades, att allt hopp war ute. Guldt styndade då till Hilmas dödsbädd. Med en sista slägt af medvetande under dödskampen igenkände hon honom ännu och gjorde ett försök att räcka honom handen, i det hon hwistade:

“Förlåt!”

Det war hennes sista ord. Guldt kände den redan förut kalla, krampaktigt sammandragna, blåa handen stelna i sin. Han störtade bort.

Följande morgon fann sig Guldt illamående, men han gick likwäl till sitt arbete och hwad han än tänkte på, ej war det på koleran. På förmiddagen måste han det oaktadt lägga sig och ehuru han åt sin gamla städerska, som wisade sig bekymrad, sade att det snart nog skulle gå öfwer, gick hon, efter samråd med hans arbetare, ned till sundhetsbyrån att tillkalla en läkare. Denne kom och för-

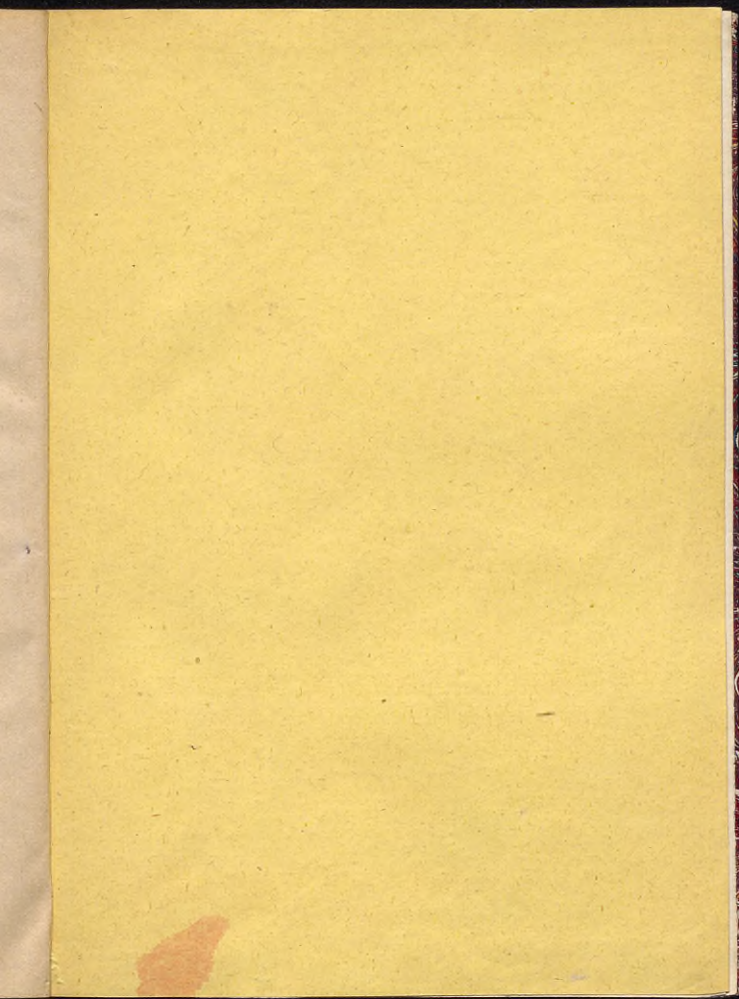
klarade Guldt hafwa "fullt utbildad kolera" samt gjorde sina ordinationer i öfwerensstämmelse dermed. Guldt tänkte på Hilmas ord i rådstufwurättens förmak ett år förut och på hennes död den föregående dagen betwiflande icke att hans stund nu wore kommen. Denna öfwerthgelse nedsatte hans krafter, mera och hastigare än hwad sjelfwa sjukdomen måhända skulle gjort och på estermiddagen kände han sig ytterligt swag. Han estersände sina wänner, byggmästaren Sandström och den förutnämnde stomakaren B., och bad dem öfwer- taga hans qwarlätenskap, realisera den på bästa sätt och insätta behållningen i någon bank att lyftas af hans son med hans fordna städersta Marie, då denne bleswe femton år gammal. Han tackade de närwarande för all bewisad wänskap, bad dem helsa till de från- warande och, då astonens skuggor uppfsteo, framhwistade han följande werjer, hwilka han ofta sjungit wid sitt arbete, utan att då någon sin förråda, huruwida han lade större wigt wid den än wid hwilken som helst wisa:

"Åh, hwarföre klaga! Droliga anden,
Som rycker alltjemt på de fjettrande handen
Nu blifwer ju fri ur sitt fängsel en gång,
Att långt ifrån bojornas tryckande twång
Och skiljd från den råa och kalla naturen,

Bland lätta gestalter af windarne buren,
I sferernas ringdans med skimrande strud
Få samna i toner sin flyende Gud."

Med de sista orden utandades han sin
sista suck.

When this matter of numbers was
discussed in the committee
I found I was in the
majority on the other side of the
question.

NO.